

را درگرفت و برای آنان نگهدارنده از (مواخذه) خداوند وجود نداشت. اين بدانه سبب است که پيا ميران شان توأم با بيمات به آنان می آمدند پس کفر ورزیدند بناءً خداوند آنها را درگفت يقيناً و، قوه و شدید العقاب است. »

در آيه مذكور بدو وسیله که نیروهای کفر، عليه دغوت پيا ميران بکار گرفته اند، ولی با تکيه بآن نتوانستند ازه مواخذه اللهی بخات یا بند، اشاره شده است؟ (قوه با ظاهر مستحکم) « و تمن فریبینده ». .

دن جای دیگري به اين مطلب باکمی تفصيل اشاره شده است:
افلم يسيرا في الانف فينظروا كيف كان عاقبة الذين من قبلهم - كانوا أكثراً منهم واشد قوة و اشارا في الارض فما اعنى عنهم - فلمجاً جاءتهم رسلاهم بالبيت فرحو بما عندهم من العلم و حاق بهم ما كانوا به يستهزءون .

(سورة المون: ٨٣-٨٢)

« آيا دن زمين سير نکردنند تا بگرند که عاقبت مردم قبل از ايشان چگونه بودند، بودند آنان بيشتر از ايشان و شدیدتر و مسحکت از لاعاظ وقت و آثار (مدنیت) دن زمين، پس دفع تکرد از ايشان، آنچه کسب میکردند - بعد چون آمد به آنان، پيا ميران با بيمات توأم، خرسند شدند به آن چيزیکه از علم با خود داشتند (به ذخیره على ناچيز خود مسرور شدند) و درگرفت آنها را آنچه نسبت به آن استهزا و میکردند ». .

در این آیه نیز مشاهده میکنید که دشمن با وسائل و امکانات پیکاره آن بجهن است و با تکیه به آن به مقابله دعوت پیامبر از پرداخته است :

۱- کثرت نیروهای انسانی .

۲- قوه و نیرومندی (از لحاظ وسایل و امکانات) .

۳- تمدن (پیشرفت های مدنی) .

۴- فنون و تختنیک .

۵- علم سطحی و فربینده .

ولی همه این وسائل و امکانات نتوانست موجبات غبله و پیروزی نیروهای کفر را علیه دعوت پیامبران (علیهم السلام) فراهم آورد . در جای دیگری سه نیروی زر و زور و تزویر را که در سه سهبول «قارون و فرعون و هامان» تخلیل میکند ، علیه سهبول حق پرسنی و توحید و حضرت موسی (علیه السلام) در حالیکه تنها و تنها براهین و بیانات در احتیار دارد و یکه و تنها است ، قرار میدهد و به بررسی عاقبت تصادم آنان می پردازد .

و قارون و فرعون و هامان و لقد جاءهم موسى بالبيت

فاستكروا في الأرض وما كانوا سُبْقَيْنِ .

(سورة العنكبوت : ۳۹)

« و قارون و فرعون و هامان که یقیناً حضرت موسی با بیانات پس

تکبر کردند در زمین و بنودند سبقت کنندگان » .

یعنی با وجود آنکه حضرت موسی (علیه السلام) تنها است و جز

بینات چیزی در اختیار ندارد در برابر سه نیروی (زروع و تزویر) قرار دارد ولی ارباب زر و زور و تزویر نتوانسته از عذاب الله سبقت بجهویند و یا مسابقه را به نفع خود پیروختند و درین کلیکش سبقت حاصل کنند .

در جای دیگری می آید :

قال انا او تیته علی علم عندي او لم يعلم ان الله قد اهلك من قبله من القرون من هو اشد منه قوة و اکثر جمعا- و لا يسئل عن ذنبهم المجرمون .

(سورة القصص : ۷۸)

و گفت قارون هر این نیست که داده شده است من (مال فراوان) بناء برداشی که نزد من است ، آیا ندانست که خداوند هلاک کرد قبل از او قرن ها (سل های) را که شدیدتر بود نسبت به او از لحاظ قوت و جمعیت و پرسیده نمیشود گنهگاران از جرم شان با فرار سیدن موقع تعذیب عناصر مجرم و گنهگار ها آنرا نمی یابند تا اقامه عذر نموده برای اعتذار شان استدلال کنند .

و در جای دیگری می آید :

او لم يسيروا في الأرض ينظروا كييف كان عاقبة الذين من قبلهم - كانوا أشد منهم قوة و اشاروا الأرض و عمروها أكثر مما عمروها و جاءتهم رسالهم بالبيت - فما كان الله ليظلمهم ولكن كانوا أنفسهم يظلمون .

(سورة السروم : ۹)

« آیا در زمین سلیمان نکردند تا بینگرند که عاقبت مردمان قبل از ایشان چگونه بود ؟ بودند توانانش از ایشان و شورانیدند زمین را (برای زراعت یا کشف معادن) و آباد کردند آنرا بیشتر از آنچه آنان آباد شکردهند . و پیامبران شان با بیانات به آنها آمدند پس خداوند بن آنان ظلم روا نمیداشت بلکه ایشان برخود ستم کردند ». در رابطه با داستان « عاد » و تکبر و غرور جاهلانه آنان می آید :

فاما عاد فاستکبروا في الارض بغير الحق و قالوا من اشدمننا قوة - او لم يروا ان الله الذي خلقهم هو اشد منم قوة و كانوا باليتنا يجحدون .

(سورة فصلت : ۱۵-۱۶)

« و اما قوم عاد ، پس به تاخت در زمین به تکبیل پرداختند و گفتند : کیست قویتر از ما ، آیا ندید ؟ خدا شکه آنان را آفریده است قویتر است از ایشان ؟ و نسبت به آیات ما انتکان میکردند ، پس فرو فرستادیم بر ایشان باد تندي در روزهای شویی ، تا بچشانیم شان عذاب رسواي در حیات دنیوی و بدون شک عذاب آخرت رسوا کننده تر است و ایشان نصرت داده نمیشوند ». ،

محمد عارف غروال

ددواپه انتظاريم

په توبرو- توبرو شلپو کي درنابه انتظاريم
دا شپه خومره اوينده شوه دسيباپه انتظاريم

غوقه داميدهونو مي دنلور کي شوله مراوي
د هکل د غورهيدو د يوئي مسکاپه انتظاريم

ژپاده ، انگولا ده ، ټول ولفت کي جوب ماقمدي
غمونه ، اندېښې دي - د خندابه انتظاريم

د هکل عنندې ولفت کي د بمونو باران اوري
دادې ظلم د پاي او انتها په انتظاريم

هر څوان مي د ولفت په پاکړه مينه کي مجتوه
د مينې دې بلزان کي د ليلا په انتظاريم

آدم د درخو ملينه کي رباب په زنگون اينې
پتې سو په شنګ کي د راپبيا په انتظاريم

زما د گران وطن د بستی - بېدیاوې لولې په شوی
د خدای دامدادوين د بیا - بیا په انتظاريم

درزا ده، زلزلا دي، جور د سو و يقرو دن
د سولې، آرام ثروند، نېڭلې فضا په انتظاريم

د چان په غم کې نهيم، د وطن په غم غجنيم
من دې مملکت مرغته د دوا په انتظاريم

د دین، وطن د بخت هي قلل عامدی شروع کړي
چې واخلي ترڅي بدل د هغه چا په انتظاريم

د خدای وعده رښتني ده، برې زعېز حقې ده
دا حکم د یو مشر، رهنه په انتظاريم

زما غیور ملت! وخت د میې - محبت ده
د یو ځی یو والی د رښتیا په انتظاريم

دا وخت د مشقت د آرام مه کېنه «عزوالله»
دا ستا د قربانيه د سرسودا په انتظاريم

- ۱۷، ۴، ۱۳۶۴ - پکتیا -

امین - رافق

درد وطن

بیا به سنگر ما، ای دلیر مرد وطن
 بباز جان و سرت در کفت منبرد و هن
 به جنگ درد بیا ، در نبود غم بشتاب
 که نیست درد دگس ، بیشتر زد و هن

*
 وطن برای تو آغوش گرم دارد و باز
 توه دریچه هست به خویش میکن باز
 اسیر کج قفس بودنت نمی زیبد
 بریز غله و زبگیر از هنرو و فراز

*
 بیازمای قدم ، راه متزلت اینست
 بریز قشم متانت که حاصلت اینست
 کجا خموش و سراسیه میزف ره غم
 بیا و قافله بردار ، هملت اینست

بیا به سنگر ما ، ما در انتظار تو ایم
 ائم و هدم و همراه و هم شعار تو ایم
 بیا که برق تمنا جهد ز دیده سنگ
 بیا که غره به شمشیر آبدار تو را ایم

*

بیزور بازوی رزمندۀ مفکشا می شو
 حسین وار در آغوش کربلا می شو
 کمنون که پیش گذار تو امتحان خدا است
 تو هم ز بهر خدا ، در ره خدا می شو

*

دمی رسدا که نهال تو بارور گردد
 گهی شود که شب در دها سحر گردد
 رخوت دشمن عناد جام ها بکشیم
 بود که تشنه لبی های مایسرا گردد

*

خوشکه بار دگر گلستان شود میهن
 بساط راحت آزادگان شود میهن
 گلاب ، صدقچن ولله ، هد دمن روید
 ز بهر ما تو از سرجوان شود میهن

عرفان - خنک

لپ غوندې واوره ربه!

د خوشحال خان خنک د بقیلې زلمی شاهوړه همراه خان - خنک ، د اکوربایا په ګلکیالي خاوره په کال ۱۹۸۳ کې د باغاني طاولو ګرځانه
هه کورکي زېږيدې د د .
د د لپښتو په چتونه نه د خوارضم توګي ډګري تروه کړي ده او د خوکالو را یېستې شاعري کوي . هغه د شعر
پرمیداون په چېل جذابې کلام ګنهلي ده او کلامې ، نړيو اړي فني خوبه فري ، بلکې د اسلامي ، اتافي او افغانۍ
اقدارو نه ہم ملاعام ده . هغه د هر حاس او روشن ضيره وکړي په خېرد افغانانو او سنې ترازېږي ټورو وي
او د ربښوئي انقلابي اديب غوندې د تکلې په ثربه جهاد کوي .

چې پې قصوره حلاليني سه سبې
د هفې خوار د قتلیدو قيصمه ده
د وخت په اور کې چې وریتیابي ربيه
دهفې چا د سوښیدو قيصمه ده
چې د سرتوري اې غېن کې وهې
دهفې ساندې د سلکو قيصمه ده

چې بې د نه سترګي نه وچيني
د هېڅي خوار د ژړيدو قيصله ده
چې د سپرلي په طمع - طمع وچ شي
دهفي کل د ریژيدو قيصله ده

* *

لبن عنوندي واوره اى بې نيازه ربه!
دا تېري کريکي اوږيدل دي په کار

*

دومره خولک نشته، چې راپورتې يې کري
د غنه برښند په اور شکوره پراته
په دوي بهم خوشحالی راشي چري
دا سرېکوند د غنم د زوره پراته
که کري ژړا - واوېلا، ګڪم پې نه دی
په درست جهان کې دی يې کوره پراته
پکري روقيه ته سل سلامه کوي
د غنه خرومeh له دك شکوره پراته
دا ځناور هم د انسانه بنه دی
وې چې هروخت په دك آخره پراته

* *

دغې خوارانو ته یو سوال کومه
خدا یه! د اسولک پوره کول دی په کار

*

سندھ

دو یم کال - دو یہ گنہ - د ۱۳۶۴ ش، هد ویری ۴۰۲۰
د ستمبر ۱۹۸۵ م ۱۱ مہ .

چلوونگی :

محمد صدیق - پسر لی

زمنیں پتہ :

G.P.O.
P.O.BOX NO 665
PESHAWAR
PAKISTAN

چى يې د تىن جامه رىبىتى - رىبىتى ده
 لوبى ئى نە يې خېتىر كې پىنتىرى بىكاري
 چىرتە كە سىرگە هم د نىز ووينى
 دې وندو - تىنۇ تە روئىتە بىكاري
 كۇفيي زېرىپى ، سىرگە تاڭىرى و تىي
 دۆپۈگىلە من لە زىندىگى بىكاري
 د وخت پەجرىندا د دل شىۋىي غریب
 پە هەرنظر كې مايىوه بىكاري
 د مەركى نېتى تە يې كەنلە كەنلە دە
 ماپە يې زىروتە لە ھەستى بىكاري

* * *

راخى - راخى چى د لجوئىي . يې و كىرو
 پە حال يې اوپىكى توپول دى پە كار

*
 رەم پې و كىرى اى رەحىمە خدايىه !
 دۆپۈ تىرسىكىدلىي ، تىزىتىدلىي دى دوى
 د وخت بې دردە ئالماڭانو ، خدايىه !
 پە سرو سکرو تو خلولىي دى دوى
 كوم يو زىياتى دى ، چى پې نە دى شوي
 هەرچا ، هەر خەنگە دردۇلىي دى دوى

دې کربلا نه يې يو د پوچې ته کړه
 په ټول بدن باندې داغلي دی دوى
 وریپې کړه خپل بنایسته جهان، ربه!
 دلته بې اوره سو حیدلې دی دوى

* *

چې دا خواران پکې خوشحاله او سې
 دوى ته خپل کور آبادول دی په کار

*

اکړه ختک - نوینار

۱۹۸۵، ۹، ۴

د غربت در د

د غربت په درد اخته يه، غمبو لپوني کرم
لپوونه و ملکر و! خوختونو لپوونی کرم
لا تراو سه منتظر يم، دراتلو لاره يې خارم
په دې لاره باندي تليلو، بساريونو لپوونی کرم
د سيا پرخه په کلو، زه د غم په حوجو ژارم
له گلشنه هي جدا يم، حستونو لپوونی کرم
په هر لور توري تياري دي، د اميد لپوې مرکشي
چېرته لارو؟ چېرته ورکشو؟ سحرقونو لپوونی کرم
شمال را وړ بوي د وينو، د کلوبونو له وله
کلستان غرق شو په وينو، سېلابونو لپوونی کرم
هجران دا غ په زړه لایښی اوواره د غرو-رغوشو
ای د نک او پت دیاره! ستا یادوین لپوونی کرم
چې هي دار په میدان پېښو، په د الاوېن ملخت يم
«ساھو»! سترګي هي شوميري تقصيريونو لپوونی کرم

محمد آصف صیم

دوه بني لاسونه

دانه افسانه ده، او نه کوم خيالي تخليق؛ بس يو سترکوليدى تاشر دى، چې كه شه م شپن-شپن نيم كاله پري تېردي؛ حوز ما په ذهن کېد يوه تلپاڼي ياد په توګه پرته خاطره وه، او په يو خوشکرسو کې يې نقښتل غوبښتل.

هسي خوزما د رخۇرى شورو دلتە له راوسقونه خلور-پەڭە ورئى ئەنلىكى وە؛ خۇنى خداي شتە له سەھارە ئاسانە قىم. من مو ورخ وە، چې كورىبىق راغۇنىتى وو، له خوراك، خېنىڭ نه خو مو كورىبىق خان قدرىپەم نه خبلاود، چې ماران مو رابلىدى، چې خاورىي بە خورىي او كە نه... چې چابە كومە توگىرە خىلەتى رالېرلە، هەفە بە پە مازلەدە سەتمانە وە، چې معدى بە ورته داسې پە ھله آسانە خان نه شۇ نىولى د معدى لە لاسە مې نه خەخۇرىاي شول او نه مې صىركىدە، هەفە راغۇنىتى سۈرنىو سېرگىكە مې ھەم لە بېڭان نه خۇرىپى وە؛ خو بىيا م اچى سەھار لەماقەتە پاخىدم، حال مې نور و، پىر مصلى ناست وم، لاسونە ئىأوجىت

وو، چې چې سترکه مې دوو-درې څله ورپيده، خه شئينه - نيمه خن اندېښن په غله کرم؛ خو نورې پېړي له پا سه شوېږي را پاڅيلم، ديده مې ووهله، خو چې خنکه مې سترکې ايله سره ورغلي؛ یو دروند او هېيتناک دن مې ستر غوبن و شو، خوب مې وتبنتید، نېغ په کتا کې کېنامستم، سترکې مې ومبلي، سات ته مې وکاته، ستنې پاواکنم ابتو ته نژدې کيدي، پښه مې لا له کتله راکېبېستي ته وو، چې د عسکرو یو غر شو، او چې خو ترې ما پوبستې ته ځان سازاوه، هفوی بیا وقی وو، ما د خیلک تسل او څواب له پاره ځان ايله څلوا ملکرو ته بورساوه، هفوی هم د هېيت او اريانتياد څلیو په شان چېپ-چاپ ولار وو، ما تولو ته په استفهام وکاته؛ خو په شوم، چې هفوی له څه ويبلو نه خاموشۍ بشه کېنهي.

زموږ د دې خاموشۍ به لا لس- پهظلس دقیقې ته وې تېږي، چې د کويې پر سروینه درزهار شو، غوله هم له وسله والو عسکرو نه دلک شو د دپوالو پر کوچونو هم ځای پرخاډ ودرېدل، دلته دوړه منډۍ او درېهار جوړ کړي و، او له بهرنه د نورو ټزو غږمهار زعوب هېبت او اريانتيا زياتوله، خه شېبه خو هداسي چې-چاپ هېبت څلې ناست وو؛ اوښکالو قدرې چا نه اوريده، د هرجا په سترکو کې بې شېړه پوبستې غړیدي، چې خه بښکالو مو سترکې غولې پلو کښې کړي، او چې کاته موږ زموږ لازمن عسکر انورعلي راننووت، له راننوتو هنکې لا موب هداسي یو چاته غوب- غوب وو، انورعلي چې زموږ په بې مهاره تلوسو پوه شو، نو ورسو غونډې پې یو څل شاته وکتل، بیا پې پر موب تولو څغلند نظر واچاوه، او په یو خوب من اندانې وویل:

«اخراڭىارە ما رە كەن ..»

زىمۇرىپ پۇ پېھىزىنە خۇ خۇ مۇرە مەتكەم بىس وە ، د انور علی خۇلىپ زىمۇرىپ د تلوسىو اوچانىدىپىشىق تىتىتە لايىپى و غەنۇلە ، خە شىپىنىيە خۇ مو د خۇ صىلو ئاڭىپ رابىشكىلى ؛ خۇ چىپ پىر سكەپتە مو وىس پىر نە شو ئۇ د خەلە د مۇر خۇونىنىڭ كەندىو شاتە بىنە و ئىزلىك ، او چىپ سەتىرىشىو ئۇ فەركەنە مو و جىنكىلى ، اپەكلۈنە مو و كەپلە ؛ خۇ چىپ بە شو ، يو ... يو دوز بە مو د سەپىپىن ئاۋىيد ، ورلىسى بە پېلە پىسى يو خۇ باپو وە پەلىدل بىيا بە ورپىسى د زەمرىرى شۇبىلىپ (زەپپىش ئاڭاك) ھىيتىڭ درزىپە غۇلى كى د ولارىپ وېنە خەڭىلىپ بىولارە - بىولارە - ولىزىولىپ .

لە ما نە خىل درد هېبر و ، لە بېڭىلا راسىپ مى سەتىگى سە نە وېرەنلىپ كەكتە كې و غەنۇيدىم ، اندىپىشىق مى يۈيپ بىلە لە لمەنچى ئىولۇ وە ، دېپالە تە چىخ و ، چىپە دەپە كې چىپ دېپىنۇ لە بېنگاللو سە خە شەننەك غۇندا ئىتەغۇن و شو ؛ خۇ خە خىال مى پېرىپ راتە ووب ، خود خىل مەتكىرى دې پۇيىشتىنى مى پام او خۇ دولارە ورۋارولە :-

شېرىمامدە ! پە دەپە هەتكىپ يو خە كۆچ ؟ (شېرىخە) زەمۇب خۇكىدار و ، وېل : دا خۇ او سوال صاپىپ امر و كىن ، چىپ استاذانق تەپىپ ورۇپجۇھ (شېرىخە تە چىپ او سوال مۇن پە ھەنفامە بىسۇدىلى وو ؛ خۇ ھەفە ما او زە ما مەلگىرى تە استاذان وېل) زە نېغ طېباخىدىم ، لاسونە مى ورۇغەنھۇل ؛ خۇ ھەفە يو خۇل زە او بىيا هەتكىرىھ لە نظرە تېرىپ كىرىپ ، او پە يوھ ھەردانه انداز كېپىپ پە خېپ آواز ووپىل :

ستاسىپ د دواھەو بىنى لاسونە يى بە ھەدى يوھ و لېچك كې راتە بىسۇدىلى

دي.

زمون يو غير سياسي ملکري ورته وویل : هلكه شېر محمده !
دي خو ناسانه دی، دي شگله له هفه سره ترې ؟ داسي وکړه
چې يوه جوره نورې راویه، چې سره پېل-پېل شي

شېر محمد وویل : کاكا ! ن، ش، وکړ، موږ خو تابع د امر
يو، د اولسوال صایب امر دی، چې د دوله سني لاسونه

خير، د اولسوال صایب امر تعیيل شو، موږ دواړه يو دبل د
اوښو پېتې شو، وړخ مو له تکلیف سره- سره په تشوش لنډوله
غزمه شو، ماسپېښن شو، مانیکر شو؛ خوې له پوله پسي دوزو
مو نور خه واشه وریدل، آخز چې انور علی بیا ستري-ستومانه
راننووت، وېل؛ د اخوانيانو د شېر هفه لوړۍ اټکل غلت وخت، دوه-نیم
سوه کسه نه وو، تر اوسمه د پېنځو ماسو شویو رپوټ راغلي.

انور علی لا دا خبرې کولي، چې دوزې غلې شوې، ما سات ته
وکاته، پاو کم خلور وې، د دوزو پروځای خه شور غونډي ترغوبو
کيده، چې شېبه تېږيده، شور رالتلویته او شعارونه او «هورا وي»
پکې پېلډای شوې، چې په دې کې بیا شېر محمد راننووت؛ هفوړۍ سور

زموږ پوښتلې ته نه کاته، په خپله څوتاب وایه، وېل؛
ما سره ماته شو، او چې موږ ترې د کلاښند شویو د شېر پوښتلې
کوله، نو هفه وویل؛ هفه دوه-نیم سوه کسه زمون او د ملېشي
شېر و، او کلاښند شوې کسان هېڅخه، نه، یواځې يو کس دی، ده لا
خبره نه وه خلاصه کړي، چې سور او شعارونه د ګډون کوونکۍو

له فا تھانه غزور سره د او سواله په لوچا وره برافنوجوت او د او سوال
د انقلابی وینا او شعارونق په بدرگه سره، د ھا صریعه درامه پای ته
ورسيده او شبيه - نيمه پس د بندی ھانفي ور یوه لوپ دنک غنم رگه
خلمي ته ايله شو، چې د زولنو او هتکپيو شريکايې د بندی ھانفي دروازي
د ھنځۍ له شريکه خو واره زياته وه .

خوبه زخونه سپري، په زړه کې
شول مې غمونه استري په زړه کې
لکه لېوکې، چې لج غږيږي
غږت مې داسي، رغږي په زړه کې

خومره فساد و، رجهه! لپينه کې
چې شرق وغرب په ادوب کړه په کين کې
هره فتنه، چې من کوي وده
ريشه په ګوري، په کرمليں کې

حکیم - تنهیوال

د لوگو سُنْهَر فَاعِمَّه

د مهاجرو هېشە د جهاد جلس وي . داکتىر صاحب تە بە د لوگىن جاھدىن راتلىل ، او د خېرى - اتسرو پە تېجىكى زەم د لوگىن د مناسباتو او شىايىتو سەرە چېش اشتىا شۇھى وەم . دېكتىيا بىرخلافاً پە لوگىن كى خالك پە خائى وو او د مهاجرت فەركى ورسە نە و . خائىپەخائى خالك تەك «دوپىندى» او نور د جهاد پە لوئىرى سەر كى مهاجرت تە بىبور شوي وو . ورپوستە لە هەفي د لوگىن خلکو و كىراپ شول ، چېم پەكۈر پاپىقى شي او مە جهاد تە دوام و سەركىپى . دا اصلىي خېرى ده «اولس د جاھدىن د پارە او بە دى او جاھد تەك ماهى دى» كۆم هوپىيار سەرى

دا خبره کري ده ، په مقابل کې د «پکتنيا» د خلکو نظر داسې و ، چې
تر سره بيرغ لاندي ژوند کوله کفر ده ، او هر سړي ، چې جاهد وي
باید ، لوړه هېزت وکړي . زه دې کم عقلتوب د بېرڅورو لام ، خو لهو سه
مي نه کيده ، کله به ھي د اکناه د مهاجرو مشابو ته ور په غاره کوله
او کله علی ملاياني او مشابو ته ، خو لنډو دا چې نه د لوګر د خلکو
د جهاد او هوښياره د بېرګرويده شوم .

د اکتير صاحب به معولاً د اوږدي اووه - اته مياشتې لوګر ته
تلو او هلته به یې د اولس او مجاهدينو خدمت کاوه . سین کال (۱۹۸۱)
قیار په ډې شو ، چې زه م ورسو ملکري شم ، درويشتمه روژه
مو په پشاور کې ونیو او خلور ویشه مو په لار وکړه ، د کيکي اختر
ورجې مو په تنهيو کې تېږي کړي . د سپرکي د کلي د عنعنې سره سه د داخله
په دوې يې ورځ د «عاد محمد» زیارت ته وختلو او خیرات مو وکړي ، خدای ؟
ته مو سوالونه وکړل ، چې جاهدين په اتفاق شي . د اختر په خلورمه
ورځ د تورخبلو د کلي نه د سهار لاغه نه ورسوسته ساوان شو ، چای مو
د شنکه ، په دوکانوونو کې و خوب ، او ورسوسته له هې د بدري ګډوانان
رانه را وکړي حیدل ، او د اکتير صاحب ، سلطان او نه درې په درې د ځدرانو
په لوړو - ژوړو کې روان شو . عزمه مو د شدل ، دوکانوونو ته را وړه
چاء او د وړه مو و خوړه او ورسوسته له شه دې په را رسوان شو . د
«زمیځ» د کندو په س کې ، دو هيلوکپټر لاغل ، موږ د یوې ونی لاندې
کېښاستلو ، خو هيلوکپټر جله روان وو او د خوست په لوري د نظر
نه ورکه شول . د «زمیځ» د خوړې په کوز س کې دوکانوونه په بېلروونه

فهرست

شیوه	مضاف	لیکوال	مخ
۱	تفسیری از آیات قرآن حکیم	-	۳
۲	ددوا په استخارا یم	غروال	۱۴
۳	دن د ولن	رافق	۱۶
۴	لب هوندی چواوره ربہ!	عرفان - ختک	۱۸
۵	د غربت درد	ساهو	۲۲
۶	د وہ بنی لاسونہ	صیم	۲۳
۷	دلوگن سفرنامہ	تنیوال	۲۸
۸	تپستہ	غضنفر	۳۳
۹	لندیہ	-	۷۰
۱۰	راسہ وژرل	نصرت	۷۶
۱۱	راسہ وژرل	کاف - لام	۷۸
۱۲	راسہ وژرل	بریسی	۸۰
۱۳	سرہ شپیلہ	زرگہ	۸۲
۱۴	نیمه پیمانہ	فاطمی	۸۴
۱۵	حالة	اخنور گن	۸۶
۱۶	بارتري تجارت	پاسنی	۸۸
۱۷	اور پوری شو!	ناکار	۹۳

جور شوي دي ، هلته کپناستلو ، چاي مو و خور او د اشنا خلکو پونته
مو و کره ؛ هفه د «زېھى» په برسکليو کي او سيدل ، نو فيصله پهدي
وشوه ، چې خپله لاره خلکي و نيسو .

د دوکان بېلرونه د قيلمسانجه د فابريکي خنه راولك شوي دي ، سور
موش او ماشينونه يې د سرکه په غاپو او په خور کي مات پراته دي .
د «بارگه» د علاقه-دارعه دوکانغونه راغلو ، چې په پاخه سرکه پلاته
دي ، پوري خوا په کي کي د جاهدینو د مرکزونو بيرغونه رېپندي .
د مازیک د لاخنه نه وروسته ، درې کسه وردک دپاسه واغل ، د «زېھى»
«خروار» ، «غرنى» او «وردگو» پونته مو ترى وکره ، د وى په جنگونو
و زغىدل او د «هزاره كافن» نه يې شکایت وکره . دوی وې ، چې هزاره كافن
سېن کال جهاد ونکر ، ڭىھە قوا يې پېپىشوده ، او ز موبن كورونه يې
ۋيان كېل .

سەھار د وخته مو په پاخه سرکه حرڪت وکره ، ھاي په ھاي
سرک پېرى شوي دي ، وسان تائىكونه يَا شىكوس او يَا سوي ولار
دي . په دې وخت کې راكته نه و ، د ھەدرانو تاكتىك دا و ، چې
ھاي په ھاي سرک د لاندى خوا نه پېرى كرپى او يواحى قىرپوتى يې
پېپن دى ، تانك چې راشى ، نو د قىرپوتى يې مات شى او تانك كۈز وپېپىچى
سوى تائىكونه په «مولوتوف-كسوكتىل» ويشتىل شوي دي . نەھە بېچى د
«سيد خپلۇ» دوکانغونق تە راوسىيدو ، دلتە درې زىرە پوش دران ولار
دي . په عكسىونو ايستلو خەزيات غونىدى پەخت تېر شو . ھاكتىر ماحب
په دوکان کې د ھەكىو پونته وکره ، اىله-بىلە درې ھەكىپىدا شوي

چې یوه - یوه راوسه سیده . «خندان» د لته دوکان لري او لپن - لپن د آکتني کوي . د ملاريا، امپيول، او تابلېت، ورسه دې ، د آکتير صاحب يې د تطبيق رقم و پېښوده، «زاريم جان» هم د لته ناست دې او «سلطان» و پېژاندە . ورتە يې وویل، چې : «تله د مېتاخان په جنڭىڭى لەكىدىلى نە وي ؟» «زاريم جان» هۇ، كېرىي او «تاسو د كوم كلىي يې ؟» «پۈشتىنە پە وکىھ .» هون د حصارك يو، او تە هلته زەعوبن سە وي .» «زە خو د خىرەمددۇنى - كىرە قم»، بىيا سلطان» ورتە وویل، چې : «دا د خىرەمددۇرور دى ؟ زە يې ورپىسىدەم .» او ما خىنگە نە پېژىنې، ما خو پېر چاي او او بە خې ئە درتە ايىنىي وو، هەفە وخت، چې تە خىرەمددۇرى كە بىستە وې ؟» سلطان پۈشتىنە وکىھ . «اوھا ورسو - ورسو دې پە خالى راوسەم» . وروستە د رخصتىدو پە وخت كې يې بىيا د غرمى او شىپى د پارە ست وکىر، خو تىينىڭ نە شو . سلطان وغۇرىدە او له خانە سەرە يې گىلە وکىھ .

«خندان» د آکتير صاحب تە تىينىڭ و، چې د لته پاپى شي ؛ دى بە هم كىتە وکىرىي او د آکتير صاحب هم، كور او باڭچە هم شتە او ماشۇجان دې راولە . ما ورتە وویل، چې پە لوگر كې هم جاھادىن شتە، او هم د آکتير صاحب كور هلته دى . پە «خندان» پىسى تۈركى رائى او غواپى او بىن تىرىي ولىنى ؛ زەمبىن يې ورتە وویل، چې پىسى تىرىي مە اخلى . چې چاي مو وخشىلى او دمه شو، نۇ را روان شو . د «غۇرقى» پە خولە كې د سرە كەڭ كەڭ لاس تە وگىرەيدە او ھەلاتە د یوه ھۇلە سەرە كېناتسلۇ پۇرې د جو اسو پە پىتىي كې، د وە تائىكونە يوې كەندىي تە لويدىلى دى ؟

د دېرى وارخاتاي خەنە البتە . د ھۇداڭىز درې د جاھادىيىت دېرى بىسم شەرييەت بىراپتۇرىي ، لاكىن بىيا م د ھەنە وخت د جاھادىيىت سلاح او ئەگر د افغانستان د خالكى د پۇچى ، درايىت ، ھۇافە ، مېرىانى او تۈرى ئېڭىزلىق دى . پە سلھا او و تانكودە ، زىره پوش او موئىن د سەركە د غارىپ او پە خورى كى پەلتە دى ؛ تە بە ولەپە مەروپە دى ، پۇزىپى يې پە يۈھە كېرىپ نىولى دى . دواكتىر صاحب د دې ھۇانىكى سە پە خابرو شروع و كىرە . دە ويل چى د بىكى تىپىپى سە تەرىپىا شىل تانكى سوئى دى ؛ دلتە مو قوا و وھلە دە پە خەپلە م درې توپك اخىستى دى . دە درې خېلۇ ، د مشلىق موخۇنى پۇبىنتە و كىرە ، د يۈھە نە م راضىي نە و . تەرىپىا لىس بىچى بە وې ، چى د سەرقەپ ، او سولالە تە راواپېنلىق .

درې زىره پوش د او سولالە خەنە تە سوئى پەراتە دى ، عکاسىي و شوه او تۈرى راتپىش شو . پە يۈھە بىجە د «مەيراجان دۇ كامۇنۇق تە راڭلۇ، ھەلە مۇ چاي او دوھىچە و خۇرەپە» ، د ما سېپىنلىن لۇمۇمۇ پە خورى كى ادا كىن ، او د «ھەقىي» ، پە خورى پۇرتە سوانش شو . پە خورى كى يې د موئىر دېپارە سەركە ھای پە ھای جور كېرى دى ، ھەكە موئىن د مولويي سجلال الدین» مەركىن «سaran» تە . سرى ھى . لوپ مازىكىس مۇ د يۈھە سرىي نە د يۈھە دوست «دین خەد» پۇبىنتە و كىرە ، ھەنە پە ھۇاب كى راتە و ويل ، چى لېر شانتە قىدموونە ور تېن كىرى ئ او مازىكىس بە ور ورسېپىنى ، كلى يې «أيوب خېل» تومىپىي . دوھە كىسە ئۇرسە راسە ملکىرىي شۇل او غۇبىتلى يې ، چى زە د «حقى» ، مىن «T.T.» توماپىنى يو جاغۇر ور كىرم ، ھەكە دە يۈھە يۈرۈۋە ، خو كە دە تە مى ور كۈلاي ، مۇ بىيا زما م يۈ پاپى كىيدە .

د مازنگار لموچه مو بیا په خوره کې وکړه، او بیا د «ایوب خپلو» کلی ته پاس وختلو، د دین محمد پونستنه مو وکړه، جومات ته یې رهننای کړو هلتله تولو خلکو راسه په خوله «ستري مشې» وکړو. د دین محمد ورسو، «حنيف» حاجي راغي او لاس یې راکړه، خو بیا بېرته لار. د مابنام د لانځه نه ورسوسته خلکو یوې خوا او بلې خوا کش کولو، او هر چا غوشتله، چې د دودۍ خوشلوا د پاره مو کور ته بوجي، بالآخره حنيف، حاجي قسم وکړه. د کور په سرې ډېرہ بشکلي کوتله وه او هلتله لامړو، یو بل مېله هم د وزې د کلي وه. ماخستن مو خبرې کولې او تناګې پښې مو په لمدو لښتو تودولې او پخولې. د حنيف حاجي سو معزفي شوم. حنيف حاجي هغه لايستني توبک، چې دېر کاله ځنکې اخيستي دی لاستر او سه ورسعه دی.

پادشاه میر د. فیض محمد، د وزلولو خبره وکړه

چې هغه اربکیو مرکړه، او مشران هیڅوک حتی پې خبر هم نه وو نغر که هر چا منصبونه پرې ګټه لوي، خو مر کشانو کړه، او بیا

نووچدرانق» ته مو را ور او بیا دوی عکاسیه و کرپی .. سهار مو بنده مکلف چای د کوچو سره و خور او د «دین عهد» حۇھى پە لار برابر كرپو . پە «تلەنیو» کې مو وعده سره كېھى وە، چى پە لار بە پەھرد و کان کې چای خورساو، نو د كنلاو بېخن ته دوکان کې كېناستلو خو سوار سوپ و، بېخوراً بى له دې، چى چای و خېنىو، بە كنلاو واوېشتو . دې - دې خلک زموږن خې ته رادرومي او تيريني، د دې خوا هم حېنى دې پە موږن تېرى شوپ، مۇكەزه او د آكتىر صاحب دواره دېرسىتىي شو او سلطان هم زموږن د تکلیف خنە سترى شو . د كنلاو پە سر کې يو سرچى پە آس سپور راباندى ئى راغنى او دووه شەلىي بى لې كې وى د «سترى مشى»، وروستە بى پۈشتىنە وکە، چى «كىلدارە» پە خو وە؟ د آكتىر صاحب و ويل، چى : « د جىڭىچى وخت يو دوول مخصوص تىجارىن رامۇ ئە كوي ..» د اسى معلومىيە، چى دا دوول خلک پە «لېگىن»، «خىوارن»، «هزاوجا»، او «غۇنى» کې وسلە اخلى او پە پاکستان کې بى خەچو .

پە كنلاو کې دووه كىسە «زېعتىان» زېپسى را ورسىدل ، اول زموږن پە تالى تلل ، خو وروستە بى قدمونىه تېن كېل . مومن د خېنى يوه دوکان ته ور كېرەيدلەو، هلتە يو نىزەن بىخىم وە، يو ماشوم خلک د زېپى بشۇچى پە مىستە چاي راتە كېپىشىد . زېپى بىا خىنكە و لكاوه او سختە تېبە بى وە، د آكتىر صاحب د مىلارىا كۆلە ور كې، خو زېپى پە خېرە شروع و كەۋە او فيې ويل، چى پە لار کې پام كەۋىجا سوسان شتە . بىا بى د يو وردىڭ زەنخى خېرى و كە، چى پەرسىكال دلتە راغلى و ، بىا پە پاکستان کې شەھيد شوپ و (د زەخۇنۇپە وج)

او ورسه ودور بی دا خو ورچی هنکی دلته راغلی و، او شپه بی د زرچی سره کرچی وه . د زرچی تکرچی زوبه و، او وردک دخچل شهید ورور خادر ورکاوه، خو زرچی ورتنه ویلی و، چی «مورته دی» یوسه هفه به بی افلان بوی خو کرچی » .

د زرچی خبری غمچنی وی او ژرگونی، زموب سلیکی ورسه اویلنی شمعه او مریه مو غوتیه وکره . په ستارگو کې سره پوه شو، چې نور نو خو، پیسی مو ور واچولې، خو زرچی ویل، چې د گولیو پیسی وکړو خو موښ د نتم کولو نه وو، او تر یوه بشه حله پورچی مو خ سره ونه ویل . دې خواته د کندلو، غر د «زرمت» د خلکو دی دا ځنګل دومه وهل شوی نه دی او بشه نښت پکي ولاړ دي . د زرمت خلکو معيشت غیر د ځنګل نه، د تجارت او د هفغانه څخه کیده له دې کبله ځنګل یوه اندازه بشه پاتې شوی دي . غرمه یوې بلې خېږي ته ورسیدو، چې دا هم دوکان دی، کېناستلو، چای او دوده مو و خورلې، خو دوده لب اومه غښندې وه-او سلوقزه دېره، نو خوندې ونه کې . د دې ځایه روان شو او په خور کې درومو، د ماسپین په لانګه مو لب د پر غونډې وخت تبرکه، او لب شانته آلام شو . د لارچی پوښتنه مو کړه او خلور بېچی د مانیکس «روحانی»، صاحب ته ورسید په جومات کې کېناستو، زه اخوا او د ځوا ته وکړیه دید، او ره بی ولیده-او پیالې هم، چې چای پکې ثحبنل شوی دي . د یوې دې خلکو نه بې پوښتنه وکړه، چې چای-ماۍ که پیدا شي، خو مغوي ویل، چې نشته...، دوکان نشته... . په جومات کې مو د دې وکړو، یو-دوه

کسه ویده دی، چې راپورته شول، نو معلومه شوه، چې عسکر وو، او له «کمندېزه» راتبنتیلی دی؛ د لته د جاهدینو انتظار باسي، چې ورسه کابل ته ملګري شي. د اکتر صاحب ویده شو، وروسته له نيم ساعته چې راپاخو، او دا چې دلته د شپه دپاره نه دودیه شتله. او ته چای نو قرار پس دې شو، چې کښته، زرمل، ته کوز شو. په توتنانو مو لب میدنه ماته کړه، خو آخر پې دی. ما درې - درې نېټې میاشتې پخوا په تئيو کې توتنان خوشی وو.

افغانستان مجیب وطن دی! کوش زیارت ته، چې راغلو، دلته هم جومات فرش دی، خو ھیڅوک نشته. د اکتر صاحب زړه و، چې هدلته شپه تېره کړو، خو موږن ته سهار «حینیف» حاجی ولیلو وو، چې «دین محمد» په «کویکړه» کې مال ساقی، نو شپه هفه ته وروبرۍ، نو ما کوشش وکړ چې «دین محمد» پیدا کړو. په «کویکړه» کې د دین محمد په پونښته راياندي مابنام شو او دین محمد په دې قلا او هفه قلا کې پیدا نشو.

د زرمل په «مموزو» کې خوکه نشته، ځنې ھڈرانه مالونه سان خو کوچیان دېر دی. سبن کال کوچیانو ته اجانه ورکړل شوې ده، چې په زرمل کې واوسینې، لاسکن دېره خرابي کوي. موږن ليدل، چې یوه کوچې مېښې د وې لاندې وذرولي او د وې شاخونه ې رامات کړل زرمتيان په هفه وخت کې، چې لا «دستره کې» حکومت و، د کومې مهاجرې پاليسې په اساس وتنستول شول، او بیا دېر و خلکو د زرمل «نوم واختیست.

موږن یوه ھڈرانه ته وویل، چې لب چای را دم کړي، خو هفه وویل

چې زه یووزری یم او دکاسه مې نه ده پوره . خو هې『قلاته، چې دی نوت ، هم د رادیو آواز راتلو او هم ماشومان وو . د ماختن دتر لماخه وروسته وبنې خلاستو . سهار د لاخه وخت پا خیدو، او هې بېکانی یووزری لماخه ته راغنی، خود چایو یې هېڅ وته ویل، بل چا هم چای رانکۍ، او هد اسې روان شو، چې لب بنکته را غلو، نو پاکتر صبا د منځ باغ ولیده او وړ وکړل خیدو . زه په دېبل ورپورته شوم، او منې مې وړکولې، خو لا زه د دېوال نه وړکوز شوی نه وم، چې د ولرو منې زما د حوله نه واخیستې او شخوندو نه یې ترې وکړل، چې لب بنکته تیریدو، که ګورو، چې د باغ دروازه خلامه ده، ورننټولو او منې موڅه په ځکه او خه په ونو کې انتخاب کړي . چې را وو تو، نو یوځوان را باندې راغنی او ویل یې، چې مجاهدینو منې دېږي درېره واخلي! ماورې وویل، چې منې مو واخیستې، خو چایو ته مو زړه کېږي . هېډ یو بل کور را وښوده او ویل یې، چې هلتنه نور مجاهدين هم فی الحال چای خښې . هېډ په هنځ را باندې راغنی او بېرته یې اولني ته حواله کړو . دې حوان بالاخانې ته وڅېلولو؛ په دې توله مکله کې موږ منې خودو، چې پاس کېښناستو، نو دستخوان یې کېښوده او درېښې وړجې تروشې مستې یې، را پېږي . په دېږه مینه مو ورباندې شروع وکړه، په وجود کې مو کړه د مېښیانو و بهیدې . وروسته له هې مو، دو چایښه چای و خوب . د دواړو حوانانو ته یو『ملاریا』، و، پاکتر صاحب ګوله ورکړي د ګوچیانف نه یې دې پېښکایت وکړ . ده ویل، چې زموږ د منو شاخونه ځیې ماتول، نونه ورغلم او منې مې تولې شنې تولې کړي . دا کوچیان

که جهاد نه کوي ، نو د خلکو ماک وي چوسوي ؟ » داکتر صاحب پوښتنه وکړه . ما ورته وویل ، چې کوچیان وطن نه لري ، یعنې پتني نه لري ، نو خکه جهاد نه کوي . هفه خټه د وړه لري ، مېږي او اوښان دي ، بس هدا پېژفي ، چې مینې او اوښان خوشال وي او ماره وي ، نوره د دوی نه پندي ماک ته پرووا شته او نه فصل ته . د زرمل په خالي قلاکانه ، پېختښه فصلونو او باعنو مو زړوونه وڅوښیدل .

پرووت مازیکر مو د «روحاني» صاحب نه د «ساکو» په هفه غاړه د غړه په بېغ کې د تائځوون د کاروان ننداره کوله ، چې پوښتنه مو وکړه خلکو مشوره راکړه ، چې باید وړاندې پوښتنه وکړو . د زرمل د خپلو مهاجرو مشرانو خنډ خوبیں نه دي ، خو په «یکلام» کې «دوست محمدخان» چې بنه مش سپلن پریري دي ، هدلت پرووت دي او نه دی مهاجر شوی دده نه هم خلک بنه خوله نه وهی . نن ورڅه هر شه د جهاد په معیار اندانه کېږي ، هفه ګډواني معیارونه نشه .

د «تمامين» له سرکې راتېږ شو ، لب شانته داده غونډې شو . دا دو شپې په «تمامين» او «ګردېز» جنکه دي . د خدرابهونو ګړوپونه «روحاني» صاحب ته راختلي دي . دوی په ګردېز او تمامين حلې کوي او غواړۍ چې حکومت راوباسي او هفه وخت ، چې حکومت را ووچي ، بیا یې په خپلو شرایطو له مخنځ یوسي . خکه هفه وخت ، چې قوا په ګردېز او تمامين کې پرته وي ، نو جنکه د حکومت په شرایطو او د حکومت په ګکته دي . او که چېږي په تله او روانديا کې وي ، نو د مجاهدينو په شرایطو جنکه صورت نيسې او د مجاهدينو په ګکته دي .

غمه ده، چې «ساکو» ته لاورسیدو؛ «ساله» تول په ځای دي او نه دي مهاجر شوي. د لارې پوښته موکره، خو هيشونه د چاي او ټوههه ست نه کوي، بالآخره ما ديده سري نه پوښته وکره، چې دلته د چایو کوم دوکان نشته؟ منفي خواب يې راکړي، او ويې نه ويبل چې چاي به زه درکړم. بل، کوز په کاربن کې لاسونه میخڅل او د هغه هنه ې هم د چایو د دوکان پوښته وکره، هغه هم د منفي خواب راکړو ټه ورسوسته، د چایو راکړو ست و نکړي. ورسوسته له هېټي مې د اکتر صاحب ته ويبل، چې بل هرڅوک، چې په لاره کې ووینو، نو مستقیما به چای ترې غواړو. د ډی هم و بیریده، چې د «ساکو» نه کونندې و پري او تري و نه وحُو. درېم یو سپین بیسرۍ، چې بیمه یې په نکریزو سره کړي وه په وياله کې لاسونه میخڅل او د اکتر صاحب ورته له سلام اچولو نه و هاوته وویل: «اکا ډپور سترې یو، که لېن چای را پوچ کړي!» او د خبرو د ختمو سره سم یې خپل د خنڅ بکس و غور ځاوه او د ده یې پولې ته و وهله. زه او سلطان هم دواړه ورسه کېپناستلو. سپین بیسرۍ بې له د ډی، چې «هو» او یا «نه» کړي، کور ته ننوت او یو چای ځبوش چای او یو ټيکله یې راوده. وي، چې چای دلته خورې او که جومات ته خې؟ ما ترې ترې و غونېستلي، بیا یې تروې هم طوري، او په دې وخت کې بیا د اکتر صاحب خپله د «اکتره تذکره وايستله، نو د سترخوانونه را پرکان شول او چاينکو هم. مریضان معاینه شول او مون ترې د لارې پوښته وکره. دوه امکانات وو، موږنې بايد د «درېنکي»، په خوله او ډاډ «یکپايه»، په کوتل «خرواړ» ته او بشتني واي. دوې د «یکپايه» د کوتل مشوره راکړي، د پرونویو

تفسیری از آیات قرآن حکیم

بسم الله الرحمن الرحيم

ذلك بان الله مولى الذين امنوا و ان الكفرين لا مولى لهم .
(سورة محمد : ٦٦)

« این بدان سبب است که خداوند کارساز مسلمانان است و به سبب آن است که کافران را هیچ کارسازی نیست ». خداوند^۲ هی این آیه موجز ، دلیل یکانه سرنگونی بناهای کشف و طغیان را در قبال نیروهای ایمان توضیح فرموده است . عناصر مومن در خلو قرب دارند که رعایت و عنایت پروردگار مالک الملک شامل حال شان گردیده ، در پناه حفظ و حمایت او قرار میگیرند . خدائی قدیم یار و مددگار شان بوده ، از آنان به دفاع میپردازند ، به هم و غم شان رسیدگی میفرماید ، و به وفع شان بهتری و برتری میبخشد . امه

تانکونق پونېقىش مو تىرى وكتە، ويل يې، چى شل تانكە د «غۇنئى» نە «كىنلىن» تە لارل، چى دوه يې د «مەقۇي» پە خولە كى پە مایىنۇنى والوتل، خوھەن يې پە نورو تانکونو پسى وتىلى او كىش يې كىلپا. دېكىپايە كوتول اوار خو دېرى اۋىزد دى، پېنى مۇ سەختىي تىباڭى دى، چى يۇفار كېنى، بىيا پېنى پە تەجىكە نىشۇ اىيېبۈدلاي. نۇ فىصلە مو وكتە، چى ورسق- ورسو بە خۇ او كېنى بە، نە. «پېنج پاى» تە لىنە فاصلە پاقى و او د مازىكىر لەوشۇنە مۇ پە خور كى وكتە، بىيا ورسق- ورسو رولان شو. سلطان پە موبن دواپىو ودار شو، چى دلتە بە پاقى شو، خوما داڭلىرى صاحب تە د ملك د نۇرم پۇنېتىش وكتە، دده تە يې نۇم هېزى و، نۇما ورتە وويل، چى كە چىرى پە «پېنج پاى» كى دوه ملكان وي، نۇ تە بە دەكم ملك كەرە ئى ؟ دە وويل، چى هەريو چى صحىح دى، مەلە دا دە چى، چىرى شىپە وكتۇر. ما ورتە وويل، چى لېن شانتە قىدمونى بىنە كەرە، چى مابىنام لەڭخە تە خان ورسقسو، خو داڭلىرى صاحب بېنى فىصلە و، خو بىيا هم موبن د خىلۇ قواوو غلط تەغىن كەرە و، او مابىنام اذان لا نە و شوى چى پە «پېنج پاى» ورگەلە شو. د ملك صاحب خۇي پە جومات كى و، او داڭلىرى صاحب يې وېېتىزىندا، بىيا يې د مابىنام د لەڭخە ورسقستە كور تە بولتالو. «چەڭالو» يې پاچە كەرە وو، خو موبن دا دوه- درىي ورچى تودە دو دە نە و خورلىي، كاسە يې بىيا رادوكە كەرە. ملك صاحب د آس نە غور حىدىلى دى او ملا يې خوبىزىرىي او موبن، چى كوقى تە ورىنۇن تو نۇ دى نە پاشىدە او موبن ورىتىپە شو، او لاس مۇ ورگە . ملك صلب د دو دە ورسقستە چېلى پخوانە كارنامى يادولىي، خى هەنە انتظار، چى

د آکتر صاحب، د ده د هو بسیاریغه نه در لود، په ځای نشو، سهار د چای نه وروسته یې زهون لین شانی بدرکه وکړه او زوړي یې د یوه مریض د لیدو د پاره راسه ولپره . ما ته خدائی شته، چې پېن قله راغی، مکده د لارې نه یې وکړو څلوا، او زهون پښې د پې خوبنیدې . یو یې سندې ټلا ته ورغلو، هلته په جومات کې کېنستلو د دې خلکو یو کوچنی هلك مړ شوې و، او خلک فاتحی ته راټل، مونه هم فاتحه وکړه، بیا د آکتر صاحب مریض معاینه کړ، او چای مو وشنې په دې وقت کې «نصرالله خان» د آکتر صاحب و پېژاښه او خپل زوړی ته یې نارې کړې؛ زوړي یې راغی او د آکتر صاحب ته یې وویل، چې دا هفه هلك دې، چې ستا تر تداویه لامندي و، او بیا ته هندوستان ته لارې او زه دې د آکتر «جلالی» ته حواله کرم . د زوړي پښې یې علیات شوې دی او اوس بنې دی .

پرسپن کال، چې «خروار» ته قلوا راغلي وه، نو د «نصرالله خان» یو وروو او یو ورائه شهیدان شول، او درې اصيل توپیک یې تری یو پل «خروار» هوله منطقه ده او عزونه او خوندیده یې هم ټه - منې نه لري، یا به د قوا سون جنله کوي او یا به ترې خان بېچ کوي، بله چار دنشته، په دوې له دوو طرفونه راغلي وه، هم د «کردبن» له خواهد دنکه، په خوله او هم د «غزنی» له خلوک مقوې، په تنګي، نو د تېښتې لوري نه او د پېن شهیدان وشول . «نصرالله خان» قسم وکړ، او د غږي د پاره یې معطل کړو، د پسه لړون، مستې او بنې تودې ټیکلې مو و خورې دوډې مار خلک خوبند کوي . بیا یې یو آس او یو خر راهه زین کړل

او بني بشكلي برهستني يې پري واجولي او «صاحب خان»، اکا يې راسه ولېن ه ما سپينين «اپاخان»، هه راغلو؛ چيرته، چې د «صاحب خان» خوابې وو او مریضه وو. لوچونه مو په خور کې ادا کړل او بیا د «صاحب» اکا د خوابې کور ته لارو، هلتنه مريضان معاینه کړل؛ د صاحب خان اکا خوابې «توبنکلوز» ده. خو نوري خوابې بڼي راغلي او اکثره يې فروسته له ولادته د پښو په درد اخته شوي وي؛ معلومېږي، چې سمه غذا او سم لر نه ورسيبي. له بلې خوا د افغانستان د پښتنو عادت داسي دي، چې په لور يې زړه خوبېږي، خو په ننګور پانديخونې او خس دواړه خواسته-ناخواسته ظلم کوي. له بلې خوا ننګور خوابې په کور کې شومېږي، نه سم ځان مرولاي شي، او نه څل عېبونه او مرضونه هرچاته ويلاي شي؛ په اصطلاح سره، دا اجتماعي مرضونه دي چې د انسان په «فزيولوجي» باندې تاثير کوي.

د مریضانو د کتلونه فروسته بیا د «کوپولو» خواته روان شو په «کوپولو» کې «سرورخان» او حاجي «عبدالکريم خان» د داکترهاصب دوي ترورزی دی . د سرورخان دوى کره مو دوي شبې وکړي سبا ته «خرنۍ» ته لارو ، هلته هم د داکټر صاحب دوى ترله ده مریضان مو معاينه کړل او د «قاري» سره مو جلس وکړ ؟ فاري یو دېښه مجاهد سې دی او به «لوګر» کې او «خروار» کې مشهور دی ، سبا وړجع مو هم تېره کړه ، جامي مو بدلي کړي او غسل مو وکړ . خلیمه وړجع د دوو خرو سره د «خرنۍ» په لور روان شو حاجي عبدالکريم خان په پايسکل راسه دروسي ، سلطان نه په حره

سپرینی او منه په بایسکل . موښ نې په «خروار» کې خبر شو ، چې «خان آغا» صاحبزاده صاحب د شبې په خوب کې له بامه لويدی دی او وجوده یې خوب شوي دی ، خو اندامونه یې مات شوي نه دي . نو په خرڅ کې د صاحبزاده صاحب پوښتنې ته راغلو ، بیا هغه پرېښدو و چې «شاه مزار» ته راشو . د لته موشې شوه ، عبدالله په باځ کې نقطه راوختنول او بېکا ټه «وخته ویده شو .

ډاکټر صاحب «خان آغا» ته د پوښتنو په هکله رویل ، چې په پشاور کې اتحاد او اتفاق ناممکن دی ، ملهه دا ده ، چې ځاهدين دلته په خپله اتحاد وکړي ؟ هغه هم د کوزه خوانه نه کېږي ، بلکه بایدې دی ، چې ستاسو غونډنې خلک او یا لکه مولوی صاحب «محمد الدین» او یا لکه حاجی صاحب «عبدالاحد» پسې وکړۍ ، هدارې لکه مولوی صاحب «میرسلام» . لومړي دی د «برکی برک» د اولسواله ځاهدين په اتفاق شي او بیا به د کوز لوګر ، سره اتحاد وکړي . «خان» صاحبزاده صاحب د پر هوښيار سړی دی ، ده هم دا خبره ومنله او وعده یې وکړه ، چې جوړ شم ، نو پسې ګرځم به . سبا د چای نه وروسته حاجی عبدالکریم خان یو «مینولیس» چې «کولټکار» ته روان و پیدا کړ ، د «سیاف» ګروپ ، د «خرڅ» د دوکاندارانو سودا کوزه کېږي وه او اوښ د دوى د نور و مربوطه تنظیمونو کاغذونه ، چې تاپه شوي دي ، فروړي ، ترڅو ، چې مواد یې ورکړي .

د خرڅ علاقه داري بېرنه ژوندې ده ، دا علاقه دار تش په نوم دی ، حکومت ته چې او راچې ، خو هیڅ اجراءات نشي کولای ، ځاهدين هم و

راضي دي . د لوگر تول جاهدين د هرخجي، په نونم «کابل»، ته چي او را هي دو کانداران سودا راوسري او مريضان داکتر ته چي . د «کابل» نه بوره چاي او نور خوراكي مواد راوره کيبي او حتا تر خذ راينو پوري رسيدري . خوره چي پخوا په علاقه دار باندي د «جعيت»، گروپ ډزي کري وي او توپك يې ه ترى اخيستي وو . بيا علاقه دار ورته ويلى وو، چې که چېږي جاهدين وليد، چې مون درسه مرکز ته لار شو ، نو مرکز ته درسه هم او که جاهدين ولې، چې جاهد شې ، نو جاهد کېم او که واين، چې د علاقه دار په صفت تاسو ته ګته کوم ، نو پېښدۍ، چې علاقه دار وو . هغه و، چې نور گروپونه راغل او د «جعيت»، گروپ يې وغنده او علاقه دار ته بېرته هرڅه ورکړل شول . علاقه دار کله - کله حکومت ته چي . جاهدين لکه په تول لوکن کې، هدا پول په خرخ، کې د توپکو سره ګرجي . بتولې دعوي، معاملې شرخونه او نور جاهدين فیصله کوي .

نړويز تر راتلاخ شو ورچي د هغه خوتنه پخواي جاهدين، چې په «حزب اسلامي» کې يې ځانوونه ننه ایستلي وو، حکومت ته تسليم شوي دي، د دوي ته سرشناسه جاهدين ، د دوى کوروونه او هرڅه معلوم شوي دي ؟ د لوگر (برکي برک) خلک د دې مسالې په وېړ کې دي . هداسي وشول، چې شو ورچي ورسوسته د دوى د تسليم کيدو خنې د اوئي د خليفه صاحب دوه زامن او په کسه نور د شپې له خوا په لو او درمندونو کې شهیدان شول ، خلک يې د دوى نه ګتنی . هدا دوول په ولايت کې خلک د موتير نه کونزو وي او خوروي يې ، موتير وانان چې جاهدين يې کوهي خواته ورسي وي، بندې کوي او موتيري دروي .

په موتيکي د «اواني» د خليفه صاحب زوي هم راسه دي: داکتر-
صاحب ورته وايي: « درونو د شهادت نه دي خبس شوم ، البته
هېر خفه شوم ، خدائ دي د دوي شهادت قبول او منظور کري ، دوي
شمیدان او جنتيان دي ، دا پر موبن باندي د اسلام او وطن حق چي
قرف دي ، باید چي هرسري يې پوره کري . دا یواحی ستاسو وروپنه
نه وو ، دا زموب هم وروپنه وو ، او دا ستاسو او موبن دپاره هېر
افخار دي ، اسلام دي وياري ، چي ستاسو په شان هفلص په خپله غېن
کي لري او ولن دي وياري ، چي داسي زامن لري ؛ زه په دي ځان
نه خلاصوم ، بيا کور ته هم درم . »

هغه هم د داکتر صاحب خبرو ته څوتاب ورسکوي او وايي: «نه حاجت
نشته ، موبن فاتحه هم په نور و کورو کي واخيسه . تاسو مه راخي ، البته
موبن راخي .» داکتر صاحب د «ستانزیو» او «شاه مزار» منطقه ماته د موږ
نه راښيي ؛ د حاجي اسدالله د قلعه سره کښته شو . داکتر صاحب وايي:
چي حاجي «اسدالله» زموب سپينت بنيري دی ، هدا راپاقي دی ، که خه هم
څوان دی ، خو مشرتوب يې منو . د حاجي صاحب کره منو تلو ، چاي ، دوړه
غوشابني او کوچ يې راته کېښوول ، د حاجي صاحب وسوس و ، چي موبن
وې ناوخت شو ، موبن هم معدرت ترې وغښت او عرف مو وړاندي کړي
وروسته د چای خپللو او دهی خنې د داکتر صاحب د دوي د قلعه په
لوري روان شو ، دا قلعه د غازی بکل علم خان . د قلعه په ټوم یادېږي
د قلعه نه وړاندي باغ او د باغ نه وړاندي د غازی کل عالم خان پخواه
قلعه ده ، یو-نیم برج او د آسونو طبیله يې معلومېښي ، نوره امير عبد الرحيم

و رانه کرپی ده . د غازی «کل علم خان» لس ورونه وو ، په تول لوگر بالخصوص په «شاه مزار» کې یې خوک جاک سرته نه پرېښودل ، د سلو نه زیات نوکران یې درلودل او تتر شپېټق زیات آسوونه یې ساتل ، کوم خوک به یې ، چې په مېړانه ، څوځانه او توره کې خوبیں شو ، نو ځمکه به یې وربىسله او د ځان سره به یې ساته .

غازی کل علم خان د امیر شېرعلي خان په وخت کې په «غزنی» ، «لوگر» ، «کابل» او «میوند» کې جنتکیدلی دی . دده لښکر به د «ستانیزیو» ، «ګډاڅلوا» او د «خروار» د خنکو نه جوړیده . د «میوند» د فتحی نه وروسته کل علم خان د «سردار محمد ایوب خان» پر خوا و ، او کله چې هفه «کند هار» ونیوه ، نو دی هم ورغی ، له بلې خوا امیر عبد الرحمن خان هم خوک داسې مهم که د غازی نه پرېښودل ، هفه و ، چې کل علم خان «منکلو» ته فزار شو او د «سدو - کړو خپل» سره ملکري شو . د بېړی خواری یې وکالې ، خو هفه وخت ، چې دی په دره کې مېلله و ، نو د «خوست» حکمران سردار «شیریندل خان» سره یې جوړه وکړه او د واړو په قرآن شیفت مهر ولکاوه . له دې وروسته سردار شیریندل خان ته «کردېن ته ورغی او هفه بندی کړ ، او «کابل» ته یې واستوه ، په کابل کې تقریباً شپږ میاشتې د «پل محمود خان» په برج کې بندی و ، وروسته یې په توب کې والوزو او د لوگر قلعه وې یې رنکې کرپی او نوک خېلخانه او کورنۍ یې تعدادو پو (بېړما) ته فرار کړل ؛ په هکله کوم هلی شاعر شعر ویلی دی ، چې ما

یې یواځی یو بیت پیدا کړای شو :

عبدالرحمنه زوروره ! . د کل علم قلعه دې ولي وړانوله - عبدالرحمنه !

د اکتر صاحب غازی کل علم خان لمسی دی، د خلقی غلامانو د قدرت نیولو سره په ده کې هم د نیکه ویشن بېرقه وچلیده؛ کش ورور یې «کنر» ته د جهاد د پاره ولار، دی چې د هندوستان نه راغی، نو زموږ سو پېښور ته راغی، مشر ورور یې «کروال صاحب»، خلقیانو د اولنيونديانق خنده و او دیارلس میاشتی یې بندیخانه تېره کړه .

د اکتر صاحب دوی پلروونه بیا د امیر امان الله خان په وخت کې له هندوستانه راګل، د دوی کاربزونه او ځنگي، چې په نوسو خپلواون باندې په شور خرچي شوې وي، هفه یې بېرته ځنې وکړ څوې .

کله چې موبن د اکتر صاحب دوی قلعه ته ورنبردې شو، نو چا ژغ وکړي، چې د اکتر صاحب راغي؛ تولو د قلعه خلکو رامنډي وهلي، ماشتو هم راتلل، یو شور - ماشور ګډه شو او خوشالي شوو . موبن ځایع باغ ته لاپو او په چوتنه باندې د چنارونو کاندي کېښاسلو، د اکتمه؟ کور ته ننوت، د قلعه خلک ورسو - ورسو راخښريبي او موبن د غربې خوب ته وزکار نشو؛ تسلماښمه هدلته کېښاسلو . سهار موبن ايله بليله د چاى نه خلاص شو او خلک تسلماښمه هدلته کېښاسلو . دوکړي دوکړي د اکتر صاحب نه د پېښور د حالاتو، د مهاجرو، د پارتيو او اتحاد پوښتلنه کوي .

پېکا ته تر د ووچي وروسته ملك عبدالقادير خان، نبی جان او خو نور جاهدين راګل او واي چې: «موبن خبر اخيستي دی، چې تهار رايي موبن خود شاه منزار کلی هم خبروو او بنه به دا وي، چې نموبن قلعه کاپن پېړ وکړي .» د پېږي خبر ورسه ومثل شو، خو رسسان او ياخلقيان په

دې اوپري کې راتلاي نشول ، ځکه په ځکته يې نه وه اوکنه رو سان هر چېږي تلاي شي ؛ ځکه خمه موده ځکي د پسرلي په بارانونو کې قوا راغبې ووه ، ځاھدېينو د څلې تنظيم له مغې داسې حرکت کاوه ، چې د قوا سره به خنک-خنک ته تلل . د دېښن دپاره هره پناه ګاه او ځای اوړ شو ، چې هري خوا ته لارې، نو تانک يې په ماین والوت او د ځاھدېينو د پوزو سره هفاف شول . دوی نشوابي کولاي ، چې تلاشي واخلي او یا هم د موټر او تانک نه کوز شي ، بالآخره و تبنتيدل او ۲۶ تېتكونه او موټر يې مات شول . او س ځکه شنه ده ، جوار ولاړ دي ، وې او با غې شنې دي او کاريزوونه هم شته . د خدادي په فضل سره به د لوگر ځاھدين د لته هري ټوې ته څله لاره وښيي . خو د ژمي واوري ته هرڅوک خفه ده ، ځکه په ژمي کې خبره سخته ده ، هفه وخت ، نه سړي غره ته تلاي شي ، نه د باندې شپه کیدا ی شي او نه په کور کې کېناستلي شي . په تېر ژمي کې د هغه ځاھدېون پېښۍ، لا سونه او سلېکي په واورو کې وسول ، کوم چې د « آبجوش په مرکن کې يې، تر آخزه پورې مقاومت وکړي ، دووه کسه شهیدان وروسته له شپږو میاشتاق و موندل شول ، او یو يې د « شاه مزار » د کلې د ملا زوي و ؟ آفرين دې وي، په داسې ځاھدېينو ! اووه وړجې يې په واورو کې مقاومت وکړي ، اقو ” پېښېنور کې اهزابو دوی ته ، د ژمي کالي او بوتونه هم نه وو ورکړي .

دلوكر د خصوصياتونه بل دا و ، چې هلتله « عمليات » کيبل . عمليات د لوگر خلک دې ته وايي ، چې ځاھدين د شپې له خوا د چا

کورته راچی او یا د ورچی له خوا، خو نه پېژندل کیینی، البتہ د هفه سپی کور ته، چې د دینهن پېر خوا ولار وي، یا یې اطلاعات حکومت ته ورکړي وي او یا یې نوره مرسته کړي وي، دغه سپی له کوره باسي او په کومه شیله کې یې وژنې، او یا یې هیڅ درک شي او مرپی یې هم پیدا نشي. البتہ چېنې د اسې عملیات په لوګر شوي دي، چې هیچا یې کومه ګناه د جهاد په وړاندې نه ده بنودلې، نو دغه عملیات په پهلوانه د بنمنۍ او تربکنې شوي دي. سب کال یواحې یو عملیات د ورچې له مېټي او د اختر په ورځ وشو، یو عسکري صاحب منصب، چې دووه کاله لوګر له نه و راغلي او سب کال د کوچنې اختر د پاره کور ته راغي. دغه صاحب منصب د «شیخ خبلو» و، د اختر په ورځ د کوم همسایه کړه د اختر مبارکه ته ناست دي، چې ډاکټره جاهدين دده په بېولو پسې را غل. دي د دې کورڅخه د کوم بل همسایه کړو و تښیده او هلتنه په سرکیو کې پتې شو، ډاکټره جومات ته لارې او هلتنه کېناستل، بالآخر ډاکټره جاهدينو ته چا د ده پناه ګاه و بنودله، د هغه ځایه یې راوې پوست او تر «چېملتن» پورې لیدل شوې وه، خو وروسته له هېټي ورک شو شو. د دې دې ډول عملیاتو فایده دا ده، چې هېڅ ډول د روسانو او کارولیانو دوست په لوګر کې نشي پیدا کیدا، خو کیدا شي، چې په تربکنې او هم چشمی چېنې خلک پکې ترور شي. له بلې خوا د لن ګناه د پاره هم د مرکې سزا تعین شوې ده.

سهار وروسته تر سبا-ناري بيا چوتندي ته لابو . ميانه بو پر راحي ، خوك يه خرونون ، خولك يه آسونون او مجاهدين زياته په

عناصر کافر با بریدن پیوند خویش با خیرالنّا صریفین، از تائید و نصرت هد
چین محروم میشوند، هر اقدام شان درین خطه به بن بست میکشد
و به ناکامی منتهی میشود^۱ سایه امام شوم و عاقبت جانکاه و جانفسا در
انتظار شان است، بناهای تسلط شان و تدبیری که برای بقاوی دوام
آن بکار میگیرند، هر چند ظاهرآ مستکم و نیرومند جلوه خواهد، در واقع
ست و ضعیف است، و منیتواند در برابر ایمان ایستادگی نماید
فرم خواهد ریخت و کسی به کل شان خواهد شتافت.

فَاقِيمُ الْصَّلَاةَ وَ اتُوا الزَّكُوَةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ، هُوَ مُولَكُمْ

الْمَوْلَىٰ وَ نَعْمَ النَّصِيرِ.

(سورة الحج : ۷۸)

« پس بر پا دارید غاز را و بدھید زکات را و به خدا اعتضاد
ورزید (به تائید و حمایه وعاً اعتقاد نموده و تمسک جوئید) او کارسان
شماست؛ پس شیکو کارسانیست و شیکو یاوری ». .

مپهنان می فرماید :

وَ انْ تُولُوا فَاعْلَمُوا انَّ اللَّهَ مُولَكُمْ - نَعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نَعْمَ النَّصِيرِ.

(سورة الانفال : ۴۰)

« و اگر رو بگردانند، پس بدانید که خدا کارسان شماست،
شیکو کارسانیست و شیکو یاوری ». .

بِلَ اللَّهِ مُولَكُمْ وَ هُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ.

(سورة الداعمن : ۱۵)

« بلکه خدا کارسانی شماست و اوست بله‌ترین ناصرین ». .

بايسکلوبون . د هاکتر ماحب د پر احترام موجود دی ، هر خوک په هاکتر پسي هڅه کوي ، چې نظر في خان ته جلب کري ، څکه واکتر صلب پر کومه خوا ولار نه دی او تول مجاهدين ورته یوشان بريشي . د ده نظر د پارييو تر نظر اوچت دی ، دی لېږي ګوري او د اتفاد او اتفاق ، چې مجاهدين به حتاً یوه وړخ ځان هډي پورئه ته رسوي ، په معیاري پې سنجوي ، سندې او زودرسه هدفونه ورځني کار دی . مریضان هم پکي معاینه کيښي ، سري مریضان په چوتنه او بنېټي په کور کې معاینه کيښي . د عاجزانقو او سپيان بويرو څنه فليس نه اخيستل کيښي . نور خوک هم کله هټنۍ ، کله کومه چرکه او څېښې په فليس اموخته نه دي . په لوګر او خرڅ کې دواخاڼي فعالې دي ، بازارونه فعال دي قصابي د چخوا په شان د «برکي راجان» په بازار کې کيښي . بازار هېږي ګرم دی ، سرخ او نوا مجاهدين تعينوي .

د لوګر مجاهدين د هنګروپ نه یو-یو او دوه-دوه کله سره کېښي او په مسانلو غور کوي او بيا پې فیصله کوي ؟ دغه مؤسسه باید لا دېره فعاله شي . په دې وړخو کې فیصله شوې ده چې هفه کوچيان ، چې په لوګر کې څکه لري او د جهاد په لومړي سرکې مهاجر شوي او بيا یوځي د فصل په وخت کې راحي ؟ دوى ته به حامل نه ورکوي او کله چې درمند د دهقان سره ووېشل شي ، نو د دوى برخه حامل به مجاهدين اخلي . د افیصله معقوله نه ده ، څکه دغه خلک به خفه شي او کيدای شي څېښې د دي فیصلې په اساس د حکومت سره ملکرتیا وکري . مجاهدينو ته داسي سیاست ګکته نه لري

چې په زوره سره خلک د حکومت په لمن کې وړو غور ځی. د مولوي صاحب ميرسلام څه مو پونستنه وکړه، چې دده نظر د دې فنيصلې په باب څه دی؟ مولوي صاحب داسي اظهار نظر وکړي، چې: «زمون له خوا مولوي جمعه الدين په دې جلسه کې و، او زه خپله کوز لوګر ته لار شوې وم. زما په عقيده دا فنيصله معقوله نه ده ځکه، چې افغانستان دارالحرب نه دی، چې که د ډيوه مسلمان مالاکه بل مسلمان ولقلې، نوکفرته پاټي کيږي. تراوisse پورې د کفر دو مره زور نه دی، چې مون ته دې ډيوه مسلمان مال غنیمت شي. له بلې خوا سياسي ځکته هم نه لري؛ نو زه په خپله د دې فنيصلې سره موافق نهيم». دې فنيصلې ته هيچا بشه ونه ويل، او هفه و، چې علمي نشوه.

د کابل په لاره جاهدين په خوڅایه تلاشی اخلي، بشجې که رښتیا مریضي نه وي، نوکابل ته نشي تلای. هدا ډول د ساختاني لړکي (سپیدار) او خوراکي مواد کابل ته نه پوري بدی؛ حتی د مستوکټو او یوه کلوله کوچ هم نه پوري بدی. یوازې انکور او مهني او همین کابل ته تلای شي، ځکه په لوګر کې یې دو مره مصرف نشته او خرابېږي. بله دا چې نغدو پيسو او تبادلې ته هم ضرورت دی؛

یو ډېر معقول سياست دعا او خدادای دې وکړي، چې وچلږي. د لوګر جاهدين ډېر بشکلي څوانان دي، بشکلي اصيلي لئکنه په سرکوي او د هر چا زړه په خوب شي. د چاکره چې جاهدين مېلانه شي، نو هفه ګور ډېر ورته خوشاله وي. په لوګر کې ملايان او طالبان زيات دي او دوي هم د نورو عوامو مشورې ته غورې نېسي.

په لوگن کې قراوسه پوري بنه تفاصیل شته او یو عام نظر د جهاد په هکله موجود دی ، انشاء الله ، چې ورسو په ورسو به وضعیت بنه شي حکم د لوگن خلک زده کړه کوي او څلې غلطی اصلاح کوي . په لوگن کې جریه او نوری داسي تپروتني نشته . هدا ډول د قوماندانانو څلسره ته خوک اجاهه نه ورکوي ، هاغه کلیوالی سیستم روان دی ، غم ته ژاپي او په بنساده خوشایي کوي . د دېښ په هکله فکر موجود دی ؟ فکر لاخه چې هدا فکر دی او بل خه نشته ، خو ورځني کارونه په هاغه شدت سره روان دي ؛ یوازنې په دومنه توپیں سره ، چې جهاد حق اولیت لري ؟ هرڅه د جهاد تر او لیمت لاندې دی .

بله ورڅه په ګډا دعه کې کېناستو او برکي-برک ته لارو . برکي برک بالکل رنځ دی ، دوه واري د ځاهدينو له خوا ووهل شو . په اوله وار په ۱۹ د ثور د ۱۳۵۸ کال په تول لوگن کې عامه حله وشوه ، چې برکي برک پل علم (دولایت مرکن) او د هدآنې اولسوالي ، لنډه دا چې د حکومت تول اداري مرکزونه ووهل شول . اوله حله په برکي برک باندې د حاجي عبدالاحد له خوا اداره کیده . د پېر خلک په شاه مزار کې نسه راتول شول او د مابسام لمونۍ يې د «راجاني» . په وياله باندې ادا کړ او له هنې وروسته برکي برک ته لارل . لنډه دا چې تر سهاره پوري اولسوالي ووهل شو او د پېر خلقیان یا مره او یا ونیول شول . ځاهدينو په دې وخت کې په لوگن کې وسله نه در لوله او اکثر د یومانو او کوتکو سره راغلي وو ، څای په څای یو-نیم توپک موجود و

تقریباً شپن سوه (۶۰۰)، میله وسله ځاهدینو حاجی عبدالاحد متله را و په ۵

د دې حلې نه وروسته بیا برکی برک د حکومت له خوا فعال شو هفه لست، چې د توبکو د راورونکو نه اخیستل شوی وه، د حکومت و لاس ته ورغلې وه، د پېر خلک یې ونیول او هفه یې ټول (۲۰۰) په یو شپه شهیدان ټسل . په دوهیم وارڅه موده وروسته بیا برکی برک د ځاهدینو له خوا ووهل شو او تر او سه بیا حکومت و نه کړای شول، چې د برکی برک او لسوالی فعاله کړي .

موږن په رنګ برکی برک کې ګرځو، او امین الله خان راته لکھ راکوی او تعمیرونه راښیي ، د اویس او ځاهدینو زور او د بېکانه خلقيانو ګمنزوی بنیسي . پرچیانو غوشتل، چې څلې اساسی غلهي په خلقيانو او امین واپر وي او په دې د ول خان د هغه خنه برتر وښیي ، خود افغانستان خلکو د کمونیزم د بد فیصله کړي وه، کمونیزمر د دوی د مزاج سره برابر نه و . له بلې خوا افغانان یو په آزادیه مین ملت دی او د روس غلامي هېڅلهه منلي نشي . په یو دېوال باندې د افغانستان نقشه ليدل کېښي؛ ما پوبنته وکړه او امین الله خان وویل، چې دا د برکی برک لیسه وه . ما بیا پوبنته وکړه، چې دا شنګه ورانه شو؟ هغه وویل، چې خلقيان او پرچیان بالآخره په لپسه ننوتل او مقاومت ته یې دوام ورکړي ، نو ځاهدين جبور وو، چې دلته یې هم تعقیب کړي او ځپنی څایونه دوی خپله هم بمباری کړل، ځکه ګومان یې کاوه چې ځاهدين به یې استعمال کړي .

لakin يو د بېر مەم کمبود جا هدين لري . د تنيو خە، چى موب روان شو ، پە خۇدايىو ، پە زىمل ، پە خروار ، پە خرىخ او لوگىر كې، چى تول آزاد منافق دى ، يوه تعليمىي مۇسسه او يو مكتب د جا هدىف لە خوا نە دى جىرىشى . علت يې هەرچا تە معلوم دى ؟ خلقيان او پىرچىيان اكثەر معلمىن وو، او يا هەفە خۈرك وو، چى تعليم يافتە وو ؛ ما خو، چى خلقيان بەر تە كتلى، نە داسې يې تعريفوم :

لومرى :- پە ژونىدىكى ناكام خلک وو . د شخصىت ھېنى اىرخونە او هەفە د بېر مەم يې كمبود وو .

دوىم :- د مكتب خەنە پە وروستىلو درجو فارغ شوي وو .

درېيم :- د اخلاققۇ كمبود يې درلۇد .

خلورم :- بالآخرە دوى د جامعىي پە خىنەدەكى واقع وو ، او نە پە مىركىز كې .

پىخىم :- د روس غلامى او جاسوسى تە تىار خلک وو .

شىپرم :- د بېرىيە د جامعىي غېب خلک نە وو ، خو خېل د سخmittىت كمبود يې، د كەمىنیزم د ايدىيالۇرئەم پە خىلولۇ سەرە پورە كاۋە . او هەفە چى غېبىان وو ، د هەفوئى دپارە غربىت يوه عقدە شوھ ، چى ھەڭكەلە يې سە نشوه استغاللولاي ؟ يو سېپىت بىرىرىي، مىش او قۇمىي سرى تە، چى يواحى قومى اقتدار او صلاحىت بە يې درلۇد او ھېقە او پېتى بە يې نە درلۇدل او خېل كەم پېتى بە يې پە خېلە كەرە او رېبە ، هەفە تە بە ھەم دوى فىيۇرال ويل . لىنۋە دا چى خلقيان او پىرچىيان د روس د

ماقاىندۇ د پارە استغال شول او يو ملى نظر او مەتكۇن لە دوى نە تىللې

وه . البتنه نور د پس دلایل موجود دي ، خو دلته به دا بخت دومره نه او بن دوو ، او رابه شو د همادينو مكتبته .
 ز ما په نظر که چېږي همادين غواړي ، چې د افغانستان حکومت د دوي شي او د افغانستان جامعه په خپل دول سو جوړه کړي ، نو ګیبور دی ، چې تعلیمي موسسې جوړي کړي او لټونکي سل وروزی ځکه دا به یو ه ضایعه وي ، که چېږي یو نسل له بشوونې او روزنې او تعلیم څخه بې برخې شي . آینده اسلامي افغانستان به هم اجیین او هم داکتر او هم معلم ته ضرورت لري ؛ هدا دول یو حکومت یو ه اداره بې له تعلیمي موسساتو څخه نشي چلیدا .

روس په خپلو تبلیغاتو کې موب دنیا ته وحشی معرفي کوي او واپي ، چې موب د مكتب په ضد یو ، موب د مدنی حقوقو په ضد یو . خو کله موب په آزادو منافقو کې مكتبوونه ، شفاخانې او اداره جوړه کړه ، نو د روس پروپاگنډ او تبلیغ ته به هیڅوک غونه ونه نیسي موب باید په آزادو منافقو کې برښو پردي یو اقتصادي - اجتماعي سیاست ولرو ، موب باید د خلکو د فرهنگي سوې د پاره کوښېن وکړو . بالآخره موب باید دنیا ته ثابته کړو ، چې موب نه یو اړجې په نظامي برخه کې بلکه په نورو ټولو خواوو کې د روس نه وړاندې یو . خو دا توله څه وخت امکان لري ، چې همادين یوه سیاسي رهبری او یوه واحده نظامي قومانده ولري ؛ متأسفانه تراوشه موب دې پورعه ته نه یو رسیدلي .

د غږي د ووهه مو د برکي راجان . په دو کافنو کې وغوره ؛ برکي راجان

په یوه کلیوالي منطقه کې، یو عنعنوي بازار دی . وروسته له دوو کالو مې بیا د افغانستان د اصیل ستړ وکتور یوه برخه ولیده، مازیکن بلټه راغلو . په ما باندې د برکی برک لیدو سخت تائیں وکړي، او د تاثیرات مې د پاکتر صاحب او د ګروال صاحب سره مباحثې ته واچول بالآخره زموږ ټولو نظر سره یو شی و، خو لا ډېر مشکلات په ځنکې شته-او لا ډېر پراونه . خو ورځی نور هم په قلعه کې پاڼې شو او کله-کله د غږي له خوا د «شاه مزار» په ځلې کې، او کله په کومه بله قلعه کې د شبېي له خوا مېلمانه شو . پالپزونه رسیدلي او هرچې چې خو، نو خربوزې، هندوانې او انگور راته مغې ته ايسنودل کېږي . د لوگر خلک ډېر مهمان نوازه دي او زموږ یې ډېر عزت او قدر وکړي .

د ملک صاحبزاده ما ھیانو د کباب پېوګرام هم موجود و، خو پاکتر صاحب د مریضانو سره معروف و او دا ونشو؟ خو دملک-صاحب بل پېوګرام د جواړو رسیتولو وو، چې دوی ورته «آلوي» وايې او د پکتیا پښتنه ورته «دواوه» وايې . په ډېر خوند سره مو جوان دوه وارې د مازیکن له خوا و چېچل .

خو ورځی وروسته پاخنواب ته لارو، او زړه مو و، چې تون چهار آسیتا، پورې لار شو، او که امکان لاره کابل ته ننحوه . په پاخنواب کې مو دو شې وکړي- د علي احمد د حرکت د قوماندان سره؛ خو سلطان په بايسکل نشو . پېریدلي او په پېشو موب خنځه نه ليده . له بلې خوا که «سلطان» مو . باسره نه بېلاي، دده پر موب اعتبار نه کيده، چې زموږ خنځه کيدای

شي کوم کار خطا شي . د لوکر جاهدين هر گروپ او تنظيم دخپلو
مربوطه خلکو شنې عشر تولوي ؛ د علي احمد، عشر یواحې د انکورو، نولس
(۱۹)، نکه افغانه شوې وي، البته د حرکت عشر دېن و، خو نورو
د جاهديون گروپونو دومره نه و، خو بیا هم د هر گروپ یو-خو
نکه کيده . په دې عشر باندې د موږو کړایه خلاصیده ، جاهديون
ته بايسکلونه او موږن-سيکلونه اخيستل کيدل او هدا ډول سلاح او
مهماز رانیول کيدل ؛ بیا هم پیسي پسانداز کيدي، او کيدا شوی، چې
د جاهديون تنظيمونه ته یې پښور ته رالینې وي .

پا تھوپ د ولایت د مرکز خنہ نهایت دوہ کېلو متره لپري دی یو- بل په دوربین کې بشه لیدای شي، خو هداسې په سترکو هم لیدای کېيېي . د «علي احمد» قلعه د پاخه سپک په س ده ، خو دا قلعه په راکټوون او توبونو وويشتل شوه، او ځکه «علي احمد» او س پاس کلې ته راختلى او په څل زاره کور کې او سيرېي . د خټو قلعه وي په توبونو نه پرېکېي ؛ د افغانستان خته د پرم مقاومه ده، او خاوره يې دېره جنګجویه . د علي احمد د قلعه په دېوالوونو که ګ Kum راکتا او یا توپ لکيدی، نو هېټي بلې خوا ته نه دی وتلى .

په پا تکهوب، کې د پاخه سره د پېر کاروانونه وهل شوي دي . دا
خو وړتی غنکي یو کاروان ، چې پکتیا ته تېریده ووهل شو ، خو تانکونه او
موږي پې متري خراب کړل او د پېر روسان او افغانی عسکر یا مړه او یا
ژوبل شول . کاروان بېټه ، پل علم ، ته وګرجیده او مات شوی تانکونه
او موږي پې د ځانه سره کش کړل . خو یو د تېلو تانکن ، یې سوړه دی

لا او س ه په سره کله ولار دی . د غه یې نکه کش نکه ، چې اور پرې بلیده او بله دا چې کارترې نه اخیستل کینی ؟ موبن ورغلو او عکاسی مو وکړه . خدای^۱ بشه پوهیبی ، چې ھاهدین او روسان به خومه او سپنې سره مانې کړې او خومه به موبن شهیدان ورکړو او خومه به روسان په دې جنله کې مړه وي او لا به مړه کینی . خود او سپنې خبره دوهره مهه نه ده . مهه د جنله امکنات دی چې موبن به خومه ورسه بلد شو او پرختک به وکړو او روستا به بالآخره کوم منظر ته رسیبی .

روسان د تودو او بیو په فکن دی ، د بلوچستان په فکن دی او د خلیج په فکن دی ؟ غواپی په ایکلو او په تېلو حاکیت پیدا کړي خو زموږ په لاره او غواپی زموږ په شهیدانو باندې پښې کېږدی او جحر ته خان ورسوی ، خو ما ته بروښی ، چې لب شانته په خپل حساب کې غلط شوی دی ؟ دوی به لا دېر غلط شوی واي ، که چېري د مجاهدینو پرخوا اتحاد او اتفاق واي او بیو واحده قومانده واي . خدای^۲ دی زموږ قسمت پکې وکړي او کنه د دېر و تکلیفونو سره به ځایم شو .

وروسته له دوو شپږ راروان شو او غرمه مو د ملک جیل سره وکړه ؛ ملک جیل بشه هوشیار او غلی سړی دی . دی د ملکه مليسلام لمی دی ، چې د ژوند په وخت کې بشه ننګیال سړی و . وروسته له غږې بیا « شېنج خبلو » ته راغلو او د دوکرمن صاحب سه مو چای و خښه . هغه دېر تینک شو ، خو موبن شپه و نکره او

مان یکر بېرته «شاه مزار» ته راورسیدو . وروسته له دې ما او سلطان فیصله وکره، چې بايده دی، چې په دې خلورو پخۇوچۇ کې نور دکور په لور رخصت شو . د واکتر سەن خبره وکره هغه هم په دې موافق دی ، مگر داکروال صاحب ولایي ، چې خو شىپە پاپى شي . په پەخە-دېرشە ورخ مو د شاه مزار نه رخصت واخىست خىخ ته په موپەر کې راغلو ؟ وزىز، او سهراب، زمۇربى سره راغلە . له خىخه بىا خروار ته راغلو ، مازىگىر مو په خروار کې بىسكار وکپ، او دوى مرغابىه سلطان وویشتلىپى ، چې يوه له هەفي پە كلاشىتكۈف وویشتە ؟ ھېر نېندې هم نه وە . د سورخان دوى كرە موراپىرى خو د پخولو دپارە يې تاوخىت و . سەھار حاجى عبد الکريم خان ترپچىپاى، پورىي راسع ئانى او دلتە د وردەكىو مجاھدىنى سەن مەڭرىي شو ، حاجى عبد الکريم خان مو رخصت كې او موبن روان شو ؟ وزىز، او سهراب، مو د «كۈدەلۇ» ئەخە رخصت كېي وو . ماسپېتىن په دوو بىجو دساڭو، لومپىي كلىي ته راڭوز شو، لەمۇخۇنە مو وکىل او د جىمپى ورخ وە . په دې كلىي كې د غۇنپۇ خىرات و ، موبن هم يېخنى ، پاستىي او غۇنىش و خۇپىل او خانقۇنە مو بىسە ماھە كېل . د دې خايىه ، چې رخصت شو ، نو په بىل كلىي كې بىيا خىرات و ؟ موبن ويل ، چې رايى كېي او دوى ويل ، چې دلتە يې و خورە او بىسۇردا د ستۇرتىپ د رفع كولو دپارە هم بىسە دە ، خون موبن بىرە وە او تم نشو ، بىل داچىي ماھە هم وو . په لارە كې يوه زېرە بىخە را باندى راغلە او دوعايى دخانە سره كولې ، چې « خدایە ؟ بېچ يې كېي ! خدایە، كامىياب يې كېي ! » موبن

منظور از هه^۱ این آیات این است که افراد مُؤمن بدانند که عامل یکانه^۲ غلبه شان، و رمز اساسی شرف و عزت شان در پیوند آنان با خدای «نعم المولی» و «نعم النصیر» بوده، بناید به آستانه دیگری دست احتیاج و نیازمندی دراز کنند، برکمی دیگری تکیه کنند و از دیگری استعانت بخویند. سعی کنند تا با رشتة ایمان و عمل صالح پیوند شان را با مولی واحد و نصیر وحید مسخرکنتر سازند که در غیر آن از ولایت و تائید الهی خروم خواهند شد، به درمانگی و پیارگی دردناک مواجه گردیده، یار و مددگاری خواهند داشت. شما این مطلب را در آیات بعدی مشاهده میکنید:

وَمَنْ لَا يَحِبُّ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمَعْبُزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ مِنْ دُوَّنَهُ أَوْلِيَاءُ اُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ.

(سورة الحقاف: ۳۲)

«وهرکه اجابت نکند داعی خدارا، پس نیست عاجز کننده در زمین، و نیست او را بجز خدا کارسازانی، این گروه در گمراه آشکار اند».

کسیکه به دعوت داعی‌الله لبیک نمی‌گویند، و حاضر نیست آنرا بپذیرد، مطمئن باشد که په یعنی صورت قادر خواهد شد، از عذاب الهی که سبقشت ختم اونست غبات یابد، با اعمال زور نمی‌تواند در برابر حقق فیصله قائم‌الله سد شود، و عاقبت شوم خود را دگرگونی ساند.

و اگر به امید حایه و تائید اولیاء و کارسازان گوناگونی، خدای-

یوه دوکان ته ور و گرچیدو او انکور مو واخیستل . دوه هیلوکتر په موبن لب جاک تېر شول ، د『تامیر』 و خواته لارل . په تامیر کې خدرن د زرمل خلاک جنڭى كوي او د لوڭر شخەم د مولوي جلال الدین گروپ راغلى دى . دوى قۇلە پېچە - دېرىش نفرە دى او نبىي جان د ملک ھۇي ھم ورسە تلى دى ، خو حکومت په «تامیر» كې په ئاكە خان بىنخ كىرى دى . يواچى د ومرە كىدای شي ، كە چېرى كومە قوه تامیر تە راشى او د هېنى سره چاھدىن خان معلوم كرى .

د مابنام په اتروجىو روحايى صاحب تە راورسىدو ، خو دېرى سترى وو . دا وارى چاى او دودىھ راسە شتە ؛ خوچايىر چاى مو وختىنە او د وردەگۈر كلچى مو ورسە و خورى . سەھار تىر لەماھىئە وروستە روان شو ، او د كەنداو نە وروستە پە داسى تېزىھ سە لارو ، چى نە مىنۋە وە او نە تاڭ . د ماسېپېتىن پە دوو چىو د «میراجان» ، دوکانو تە راورسىدو . دلتە موچىن تىر «علم الدین» د وکانق پورى ئىي ، خو د ومرە نە ئىي ، ترخو خلورىچى تە وي او د دى شك پىنگى نشي ، چى نور چاھدىن بە پە لارو وي . دوه كىسه ور دلەك موقۇ تە معطل نشول ، خو موبن معطل شو پە خلور و بىجو پە «زىس» موتىن كې ، چى د خلقي حکومت شخەپە غىنتى نىولى دى ، روان شو او پېچە بېچى د «علم الدین» نە لب بىس يې كوز كىرو . كله ، چى موبن «علم الدین» تە ورسىدو ، هەفە دوھە كىسه ور دلەك ھم لب وروستە راورسىدل . بې غونبى ئىرېچى مو خورى ئاپا خلاستو . سبا تە بىا د لەماھىئە پە وخت روان شو او غرمە مو

د، شنکی، دوکانوینق ته را ورسوله . د لته «نازی» او «الله خدا»، په موبن باندی راغل او دا چې ځاهدين د لیشې، څنه تللي وو او قوا ترې تپه شوې وه، خبرې د ځانه سره راوري و؛ دوی یوې خواته پاخيدل او موبن بلي خواته . د تنبیو سرحد ته راغلو او په دوکانوینق کې چای ته کېباستو . وردګو ملګرو ته موکه هر خه وویل، خو هفوی خپله لاره په نظر کې وه او روان شول . موبن ما زیکر کلی ته راغلو، «یوسف» په کور کې و، او د کوم چا اوینش چې ګټو شوی و، د هفې غوښه یې پخه وه، دېر خوندي وکړه؛ کته ما به ویل، چې ستر عربو نور نادان نشته، چې د اوین غوښه خوری؛ خو اوس یې منم . سبا مو هم شبې وکړه او بیا د «سپړکه» په طرف روان شو، ورونه چې ټوله د جهاد نه راغلی او په قصه مې ځان پوه کړ!

قصه د اسي وه، چې خوکسه ځاهدين په ډېر سخت ځای کې د قوالاره ځاري؛ یو مش ورغلې ورته ویلی یې دی، چې د لته مه کېښی، ټکه که قوا ډېره وي، نو بیا ستاسو د خلاصون لاره نشته، او که قوا کمه وي، نو بیا هدغه مورچه و نیسی . ګله چې قوا را غله، نو دوی خپلې پخوانې مورچې ته خانوینه ورسول، خو بیا هم قوا ترې تپه شوه او «لیشه» چې هاصله وه، خوش او معهات یې ور ورسول . په دې کې د غرض خاوندانو اوازه پورقه کړه، چې د لته پيسې و خورک شوې او خلقیانو به هم د اسي آواز ونۍ ته ببوزی واهمه

د دوی مقصد دا دی ، چې ځاهدين په خپلو مشرانو شکن کړي
او بیا دوی د مليشیا او توپکو د پاره و ګتني . ساده خلک هم
دا آوازې رښتیا کنهي او ګډو ټوه پېښوي .
وروسته له درې ورخو دې څخه میرانشاه
ته طاغم .

- پای -

هرکه را به کاري ګذاشتمن و معاش برایش مقرر کړیم
لېجن از معاش چیزی را که میگیرد خیانت است .

(ابوداود)

تبیتته

مامور نیم خیرخاپ ته تلو، په لار باندې روښی تلیکونو او د
بس د نته گونه- گونې یې اعماب ریچوی وو. د ده خنک ته یوې بوده
روسانو ته وکتل او وی ویل: « وه خدایه! د دغه له شه مو
خلام کرې ». د نسیم بې له دې، چې نکروکړي، له خولې وو تل: « آمین ».
څو شیبې وروسته، په تمھای کې یو څوان، چې دده شاته ولار و
په اوږده لام ورکېښود او ورته یې ووې: لطفاً راکوزشی، خه
کار درسه لم! ده منفي څواب ورکې، خو یو بل سړۍ رامخ ته شو
او پوه یې کېر، چې مقاومت فایده نه لري، موبن د خاد، غږي یو؛ خه
حقیق درڅخه کوو.

سلیم، یې کوز کې او له هغه څایه یې نېغ د پولیسو ماموریت ته
ورساوه. د پولیسو مشر ته د « خاد »، کسانو وویل، چې دې سړۍ
د دوستو قواوو پر ضد خبرې کولې. د خاد کسان ولایل او د پولیسو
مشر بې له دې، چې له ده څخه پوښتنه وکړي، دومنه وواهه، چې
له حاله ووت. یو وخت نیم په هوش راغي، څان ته یې پام شو، چې

په یوه کوته کې یواحې پروت دی .

خه وخت وروسته د پولیسو یو خارن لاغي او سلسه دی
ورته وویل ، چې لاسونه پورته کړه ! دی ولاړ شو او لاسونه یې
پورته کړل . د پولیسو مامور تلاشی کړه ؛ د ده په چېښې کې صرف
اووه افغانیه وې ، هغه یې ځنې واخیستې او دتلې په وخت کې یې ورته
وویل ، چې په چېب کې دې سل افغانیه دي ، هغه ټیکسی والا ته
ورکړه . نسيم د خارن په خبرو پوه نه شو ، ويې غونښتل ، چې ورته
ووایي ، چې زه سل افغانیه نه لرم ؟ خو خارن هبر ونه کړ او
له کوټې ووت .

نسیم خپل چېښې وپلټل، یه حیرت سره یې وکتل ، چې د او و
افغانیو پېرڅای، او س د سلو افغانیو خاوند دی . یقین یې شو
چې د پولیسو مامور دا سلګوټ ورکړي دی .

دده بدن دې د دکاوه او د پیسو په برخه کې یې نور فکر، ونه کړ.
س - پخڅس د قیقی هداسې تېږي شوې او بیا یې ولیدل ، چې ورخلامن شو او
هجه خارن بیماراق ، خارن د کوټې ورکړۍ کړ او دده په غونکې یې ور و
غونډې وویل : « کړکه خلاصه کړه ، ځان وغور ځو ! »

خارن بېرقه ووت او سليم د شیشو له شاکو چې ته وکتل . ګوڅه
دوه نیم - درې متوع لاندې وه . نسيم تکه؟ قفس کې ایسار مرغه، آزادو کسانوته
وپر وکتل ، خو پیښو یې دې د کاوه ، بېرته کېناست او له ځان سره یې فکر
وکړ ، چې رېتا ورځ ده او لارویان مې ممکن ووینې په دې وخت کې
تر نفو رو خلکو د خاد، کسان وپرسدې او علاوې تا پس دې خارن لاڅه

اعتبار په کار دی ؟

دہ ته چپل شپنگ مکن زوی پیاد شو، چې اوس به د پلاس راتک ته منظر وی. نسیم چپل زوی ته ویلی وو، چې د ماما له کوره به په «خیرخانه» کې؛ تو ق راوبرم. هفه ته چپله ونہ لون او خله کلهه هم ور په یاد شو. ده له ځان سع و پتیله، چې داخل که هرڅوک راغل، نو د کور ادرس به ټکوم، سترڅو هفوی له دې پېښې خبر شي.

نیم ساعت وروسته خارن بیا رافی او په قفس یې ورته وویل

چې ته لا دلته یې ؟!

نسیم ځواب ورکړي: صیب، کوڅه دې لاندې ده. زه ژوبل یم او تقوپ ته شم وهلي - که صیب دومنه وشي، چې د کود کسان مې زما له کیسي خبر شي، نو صیب لو، کومک به مو راسه کړي، ویا. خارن کړکه خلاصه کړي او ورته یې وو، چې په کړکه کې ودرې په لاندې سه ګوره - تاته هسي د شیشو له شانه کوڅه دې لاندې بشکا شویده.

هفه د خارن د خوشاللوو د پاره په کړکه کې ودریده او په داسې

حال کې، چې ویلې کړکه دې لوره ده؛ د شا له خوا پورې وهل شو. په کوڅه کې راولویده، خسو ژوبل نه و، شاو خواته یې وکتل، د لارو یانو ورپام نه و نکري په وکړي، چې اوس بې له تبیښې بله لار نه لري؛ ددي د پاره، چې د چاشک باندې رانه شي، ورو - ورو، روان شو.

دی خو دقیقی میبن-پیښ و ، بدن یې دردکاوه او اراده یې وکړه چې باید په تکسي کې څلن کورته ورسوی . خو دقیقی نور هم پیاده یې و ، خو تشن تکسي یې و نه موئند ؟ یو وخت یې پام شو، چې د سپک په بله غانه باندې درې تنه پولیس، ده ته ګوری او دی خاری .

پولیس هاغه و ، چې په ماموریت کې لیدی و ، زبه یې وښویله پښې یې وپوریدې او وار خطا شو، خو چاره نه وه ، خه شیبه بعد بو خالی تکسي په نظر ورځی ؟ موټر یې ودراوه ، دی لا راښډې شوی نه و ، چې هفه درې تنه پولیس راګل او د موټر اړخ ته ودریدل ده تر ستګو لاندې وڅاله ، څان یې عادي وښود او دی وروستی چاں ته یې هیله وکړه ، چې پولیس به یې ګوندې نه وپېژنی .

مامورنسیم د پور ته وویل ، چې «کارتة پروان» ته یې ورسوه . د پور ورسه ومنله ؛ دی په شا سپت کې کېښاست او دروازه یې لا نه وه پورې کړې ، چې هفه درې تنه پولیس هم موټر ته د پور ته شول ، دوه تنه د نسیم خنک ته کېناستل او یو هم معې ته . د پور فکر وکړ ، چې دا هم د ده ملکري ^و په یو هم ځغلنده نظر یې ورته وکتل او د «کارتة پروان» په لور یې موټر روان کړ .

هفه اساس کړه ، چې وروستی چاںس یې هم له لاسه ورکړي دی، مګر په څان یې راته وپه او خپل څنائې لورې یې وپښت ، چې ودوده ! تاسو چېږته څو ؟ پولیس یې غوب ته خوله ور نژدې کړه او سوکه یې ورته وویل ، چې ورو - ورو خبرې کوه ، له تاسع کارلو . نسیم پوښته وکړه : له ماسو خه کار لریه ؟

- بیا به درته و واایو .

د نسیم زرده ته ولويدل ، چې پولیسو نیلوه دی او خاری ېی
چې چېرته ئى . او س نه پوهیده ، چې تکسى چېرته ودر وی . آیا
د کور خنه بە بنە وی ، چې شوک خن ، د خان لە حالە خبر کری او کە
بل چېرته کوز شی ؟ دی لا پە هەدی سوچوپۇكى نوب و ، چې
تکسى د دوی د کور خنى تە تېرشو ، خود تەصمیم نیلوو قدرت ورسو
نه و . موپىرد «کارتە پروان» ، پاي تە ورسىدە ، و چلووئىكى خۇپۇقل
چې ورورە ، چېرته کوزىيېن ئى ؟ دە بې ارادى خواب ورگى : ھەلتە !
نسیم هەفە پىرى مىلىکون پورپور تە وشىو ، مەگىر پولیسو خېلى

ورگرىپ او لە دە يې خواهش وكتىچى پىيى مە ورگوھ !

نسیم لە پولیسو تىشكىن وكتى او بىياپى مە دەھفو داغقال دپارە
ووپىل : « وروپىق ! كە ما سە چاى شەبىئى خوشالە بە شە ؟ زما
کور دلتە لەن دى ». دەھفو خواب ورگى : « دېپە بىنە دە ».
نسیم خو دقتىقى لە دوی سەرەن ئى و ، او حىران پاپى و ، چې
دا پولىس ولى دە تە سە حال نە ورگوي . آخرىپە پە يۈھە گۈۋىنە عنۇنى
خای ئى و دېنول او ورته يې ووپىل :

- وروپۇ ئە مو لە ماسە خە کار وی ، نۇ راتە و واياست ؟ نە بە

دېپە خوشالە شە .

- موپە غوارپ و ، ستاسىو كور تە ولاپ شو .

- زە نسیم نومىپەم او دە دولت مامورىم . ھسى نە ، چې پە ما

مو د بېل چاڭ كومان راغلى وی .

- موبن تا سو پېشتو او مرف دومره حق در باندې لرو، چې خپل
کور راوینسوی !
- زماله کور سره خه کار لری ؟
- صاحب خواهش کوو، عذرب کوو او بالآخره امن کوو، چې لامون
سره په لاره کې جفال مه کوه - موبن یواحې خپل کهدته ورسوہ او هېږي
خبرې به هلتے سره کوو .

دی ځنګې و او پولیس ورپسې ؛ دده او پولیسونو ترڅه دې
څلور منته فاصله وه . نیم خپل ګامونه نور هم چتک کړل او پسې له
پولیسونه اووه - اته منته ځان غټه کړ ، نو په منډه یې شروع وکړه .
ده ته دا کوژې او شرعه لارې تولې معلومې وي او اميدې یې درلوو ، چې
له پولیسونه ځان خلاص کړي .

ده منډوی وعلې او پولیس ورپسې وو . له درې - څلور وکوشو
او پس کوشو تېر شو، خو پولیس پسې را ورسیدل؛ عجیبه دا وه
چې پولیسونه په پېس ادب ځنې وغښتل؛ مامور صاحب؛ مه ځان
حوره - او مه موبن؛ یواحې خپل کور راوینسيه؛ ده حراب نه درلوو
په له دې، چې د پولیسونه خبرې وکړي، د کور خواته رهی شو . په
زړه کې ورتې شو : د پرمودب او خېړک پولیس دي .

د کور په سالون کې، پولیسونه نیم ته وویل؛ او سخورا وقښتی
او خدائی له لویه غمه خلام کړي، مکن موبن په کابل کې نابلدې یو؛ له
لېږي سیمویې په زوده راوستي او عسکر کړي یو؛ هرف دغه حق
در باندې لرو، چې موبن له کابل نه یه یې لاره و ماسی او ځاځد

تە مو ورسوئ !

خۇنسىم د بىس، لە پېپنى را ورسىتە پە هەرچا بىدگومانەشى
و او هفوئى تە يې قۇيى :

- زە يو دولتى مامورىم او لە چاھدىنۇ سە لار نەلرم.
پوليسو ورتە ووپىل : موبىن بلە لار نە لىرۇ ؛ يَا لە موبىن سە
سپارە شىئى ، چې مامورىت تە مو وسپارو- او يَا موبىن تە ھەدىپىتى
لار پىرانىزە او ھۇايىن راسە وکىرە !
نسىم تە پوهىيدە ، چې خە ورتە ووايى . شىبىھ - نىھە پەتە خولە
و او بىيا يې ورتە ووپىل : بىتە، تاسو خۇ لىپ دەمە وکىرە ، زە بە
چاى شىرىت را ورم ، بىيا بە خبىي كۇو .

مگىن پوليسو پە شىرىكە ورتە ووپىل : مامورھىب ! موبىن تىر
ھە پورىي ستاچاى تە ۋېنى ، چې موبىن تە «ھو» و نە وايى ؛ موبىن
لە تاسە دەمە ھۇايىن وکىرە او تە زەمۇن بار نە ورپى ؛
نسىم پە فىركىي ولار ، بىدگومانى ئې كەمە شوە او بىيا يې پۇشتىنە
خۇنىي وکىرە :

- تاسو، ما پىسى چا را ولىپىنى ؟

- د تاسو لە تېبىنى نە وروستە د مامورىت آمۇر ستاكۇقى تە درغى
او چې ستالە تېبىتى يې خارىن صاحب خېر كىر ؛ ھە سترىكە راتە و وهلە
او بىيا يې راتە امىر وکىر ، چې ھلىئ ، سې پىدا كىرى ؟

مامور نسىم د نىدە لە اخلاقىدە و خىندىل او پە داسى ئىحالىكى ، چۈپە چا يو
پى ولارپىدە ورتە ووپىل : خدا ئاڭىيە ھەنخە آسانە كېرى !

واحد را گذاشته است، باید بداند که در گمراهی آشکارا بسی برد به هیچ صورق این اولیاً خیالی به کمک او خواهند شتافت.

ذیرا:

والظالمون مالهم من ولی ولا نصیر.

(سورة شوری: ۶)

«وَسْتَكْرِنُ، نَيْسَتْ اِيْشَانْ رَا هِيجْ کار سانی، وَ نَهْ يَارِی دهندِه ای».

یا اینکه:

وَ امَّا الَّذِينَ اسْتَنْكَفُوا وَ اسْتَكْبَرُوا فَيَعْذِبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا
وَ لَا يَجِدُونَ لِهِمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا.

سورة النساء: ۱۷۳-۱۷۴

«وَكَسَانِیکه استنکاف و رزیدند و تکب نمودند، پس آنرا به عذاب درد ناک تعذیب کند، و نیابند برای خود بجز خدا، نه کار سازی و نه هیچ یاوری».

وَ لَوْ قاتَلُوكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا الْأَدْبَارُ شَمْ لَا يَجِدُونَ
وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا.

(سورة الفتح: ۲۳)

و اگر کسانیکه کفر و رزیدند، با شما می جنگیدند، حتاً پشت می گردانیدند و بعداً منی یافتنند کار سازی سونه نظرت دهنده ای».

اَنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ امْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّتَ تَبَرِّى
مِنْ خَتْهَا الْاَنْهَرُ، وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَا اَكْلُونَ كَمَا تَأْكِلُ

لندیه

د ایان زور نه دی انو شه دی ؟
چې د روس تور تاکونه سرې لمې و هینه
دین او ناموں ګتېي چنکین ی
نن افغانانو، چې راخیستې توپکو منه
د مېړنې غازی له وېړې
رسیان له تانک نه، نه را باسي خپل سرونه
افغان خپلواک دی او سیدلی
دا بې عادت دی، چې خپلواک ژرونډون کوينه
افغان له اصله لا غارې دی
خېږ په لاس، توپک اوښه کې ګړو یونه
شهید د تمام شمله کره نېغه
په قبرې خليل جو هاوۍ، چې هیں نه شینه
شهیده خومه بختورې پی !!
په وینو سور تېق دې حورې پاکو یونه

غازيان رنه تهپك ورنېخ شول
 د سره کافر خوکه به گلهپي - ودھپي شينه
 غازيان زمر يامق غوندي پي بزيرد كري
 دا گيدران به مرپي لکه هُي - تمدن سرونه
رالپنونکي : معلم غلام فاروق احمدزى

راحه جوره وطن ته لاره شو !
 يا به غازيان شو ، يا به بايلو خپل سرونه
 زمانگئي د غم سرك دى
 چې پېي تېرسيني سع روسان ، درانه تانگونه
 يتيم چې ثاري بلک يې نشته
 پلار يې شهيد دى ، بېكسي يې تزپويي
 راحه چې حُو له پردي ملکه
 زمون وطن ته شوسرويان راغلي د ينه
 خدايە دا پورئي عن سورې كري !
 چې تسوئي راوويي مجاهد بنس سرونه
 اهله به بيا وطن راگهي
 تل خو به نه وي شوسرويان او دا ظلمونه
 جانان به ولې توره تکري
 چې په سنگر کې يې ترڅنك ولاړه یمه

مۇرۇپا بىرناو، توبىك مې راڭرىھ
 پە ولەن جىنلە دى، نە خېل خان شەھىد وە
 د سېپىي كارمل لە سېپىرە خەن
 خۇناناف شو مەرە، ياشۇ خوارە پە ولەنە
 رالپۇنگى : شەپىخان بىرىمى

توبىك لە تا سە نە بشىي
 چى رادىئە وېلى دازۇسانق سە سىرسونە
 خاونىدە خە حال دې راولىيد ؟
 رۇسان راغلى پە، خرقى كىزى اگوزاسونە
 لېپىنە بۇغى - بۇغى دې ووڭە
 چى بىيا دې بل نشى پە مېنىھ كى اوسرۇنە
 خدايىھ ولەن مې پە زىنە اورىي ؟
 خەكە مې اوشىكى پە سېپىن مۇشچى و هىينە
 شەھىد دەر ولەن شەھىد دى
 د جىنت شەپى بە زەمۇن شەھىدان وىمنە
 عالىھ كۈرم ئىلم بە ئازام ؟
 زەمۇن ئىخورى دې بىرچو پە خۇكۇ مرىيە
 رالپۇنگى : عەتنە قىيىمە

تکه عسکر چې وي باچا ته
 د اسمی شهید ته پربستې ولارم ويئنه
 په جکو غږو چې سلام ويله
 درکي شهیدان شول بیابا نه زلورې سرونه
 زړه مې سورګا، ويئني تړو خاشې
 نه د شهید له قبره اوښ راغلي میمه
 سلکر کې د وه تربونه خوند کړي
 چې یو تپسي شي، بل پتھي پرې گکويته
 چې په اسلام باندي تسلک نه کا
 هغه بدېخته به د خداي رتلى ويئنه
 چې په وطن باندي تسلک نه کا
 هغه بې پسته د ټېغور د خلکو ويئنه
طالبانو ټکه: مجاهد محمد اکبر حسن خبلخانی

تا چې خپل خان ترسون څار کړ
 نه به چکول د ملنکو واخلم میئنه
 د هفه چا به مرکي نه وي
 چې د اسلام په نامه سر قربانو ینه
 آسمان په ستورو بشه بنکاريبي
 په زمکه بشه د شهیدانو مزاړونه

په سپئه داله، د اوږي لمر ته
 په شنف خېمو کې ماشومان چيغې و هينه
 د مجاهد تر توپک جار شم
 چې خپل توپک د تیناك په لوري دوزوينه
 د «سيد جان» خيلي ژروندونه!
 په کاننا موې بېلوي-کور فخر کويينه
 للهیونکی: مجاهد عبد الحق د
 کندز د مرکز غنمه

جکړي ته ما در سره بوجه
 که شوې رخمي، پتھي به زه در تکومه
 په دنیا لویه ز لزله ده
 په کابل راغل د سرو ویتو سپلابو نه
 په کابل د اسي چونه مرې شوې
 په تورو ز لغويې ملايیه ترلي وونه
 په کابل سور شهدوي راغي
 ماشومان ثالهي جينکه موږ چو ته ځیښه
 ولې به نه ټازم عالمه!
 له ما نه ورکه ټسلی د څواناتا ټکنډو کونه
 د شهیدانو دولې لارې
 د جنت حوري سلامي ولاړي د ډينه

د جنت حوری انتظار دی
 د شهیدانو ډلی ولی نه را ھدینه
 خونکه به هغه چا ته ور کرم
 چې دروسي تانکو ښو راوري راپورو به
 څوانان بھر ملکو ته ولاړه
 نه په مورجه کې یک دنها شپې تېرومه
 که سل او زر ګلونه تېر شي
 هېږ به مې نشي د کابل شنه چمنوته

الپېوښکي : قوماندان ګل احمد ځدران

د هفو کسانوله ډلې شخنه مه کېږي، چې وايي : که خوک راسه
 بنه کوي، موبن هم ورسه بنه کوو او که خوک راسه بد کوي
 موبن هم ورسه بد کوو . مګر خپل ځانوونه اداره کړي : که
 خوک درسه بنه کوي - بنه ورسه کوي او که خوک درسه
 بد کوي - ظلم مه کوي .

(ترمذی)^۱

امان‌الله - نصرت

راسه وژړل

شمې پوله شپه کې د مجران راسه وژړل
خدايېرو کافو - بوقو هم بیابان راسه وژړل

زه و م او غډونه، اندېښني، د وینو داري وي
ستړکو خو لاخه، خویې ګربولن راسه وژړل

آه د مظلومیت مې د فدک ګربولن سورج کړلو
ستورو تنها نه، چې پاپ آستان راسه وژړل

پېړې لمبې خپې دې دوزخونه مترې پناه غواړي
اور د اټوم بل دې انس و جان راسه وژړل

ستړکې د شفق زما د زړه په وینو سرې شولې
د بستې عرونه ٿلري، کېکستان راسه وژړل

لا بمه کلشن تله اغزو می لمن د که شوه
سوی کل-بلبل و ، کلستان راسوہ وژل

خاوی پی وطن شو، په بسومنو لوچی-لوچی شو
سری سکر و قی ، وری متول جیان راسوہ وژل

دی ظلم ته خدایبرو چی تاریخ کوتہ په خوله شولو
ستنگو دقام او هم دیوان راسوہ وژل

ما چی ای «نصرتہ»، کل-کور او وطن پرینتو
چیفی شوی، سلکی شوی- زور او حولن راسوہ وژل

کاف-لام

راسره وژپل

«شمپ توله شپه کې د ھمات راسره وژپل
نه چې په سلکو شوم، نو جهان راسره وژپل»

سوپو اسوپلو ھې وریجی جورپې په افق کې کړي
د غې بې رحمه نه نت آسمان راسره وژپل

محبر توره شپه کې د منزل لاره چې ورکه شو
لاس ترزې ڪښاستم کاروان راسره وژپل

خومره چې نه کلک ومه ژپا کې، چې نه ژاپ هـ
ھومره په ژپا شوم، چې قرات راسره وژپل

ستګې یې زما د اوښکو د کې، چې بیا ولیدې
پرپینځ شیو، په ژپا شو، لوی ان مان راسره وژپل

پروت یم د بشکېلاک او د زېښناک په زندانویسکې
لر او بر دنیا کې مسلمان راسره وژپل

مور غوندی په غښه کې بیابان را ته څای راکړۍ لو
یو څای په سرو وینو من بیابان راسره وژرل

وکوره زړه غښې د سیخانو په سرو منو کې
دو مره ظلم نور دی چې شیطان راسره وژرل

ګډه توپانو کړه بېړه ساحل ته نه پړېندي
نه شومه حیران چې کشیبان راسره وژرل

پړېو ته دلتنه نه د نتش په هوسونو کې
د غې بې لارعه باندې ایمان راسره وژرل

لن خه به د مترګه اوښکې کمې، زړه قسل شي من
دلتر که په حال هې وسوسه افغان راسره وژرل

ولې به نه ژاپم چې هاډ د ژړا وړدی من
په لپو- لپو اوښکو ټوله جهان راسره وژرل

ستړکې شوې رندي د «کاف» او «لام» غږي ژړا حُنې
ستړکې خو لا خه خېږي ګډوون راسره وژرل

الانعام والنار مثوى لهم .

(سورة محمد : ۱۲)

« یقیناً خدا کسانی را که ایمان آورده اند و اعمال صالحه کرده اند به بوسنانهای داخل میکنند، که نمی‌آن نهرها جاریست، و آنانکه کفر ورزیدند متعمی میشوند، و میخورند چون خودن حیوانات و آتش جایگاهیست برای آنان ». »

یعنی افراد مُؤمن که به تقاضای ایمان مصدر کار شایسته شدند خدا نیز پاداش شایسته برای آنان حمایت میکند : بهشت جاویدنی آزاد از هر قید و بندی، پاک از هر الایشی، مصون از هر خوف و حزنی . ولی در مقابل پاداش افرادی افراد عناصری ایمان و کافر، آتش دوزخ است، زیرا ایشان برخلاف مُؤمنین بعای انجام اعمال شایسته چون حیوان بی بندوبار، لجام گسیخته و بی هدف زندگی کردند و بدون تمیز خوب و بد، و فرق میان حلال و حرام از لذایذ دنیا متعمی گردیدند . بخاطر تمنع و لذت، هر حقی را که پایمال نمودند و از هر حدی تجاوز کردند، فتنه ایجاد کردند و آتش فاد و تبهکاری را دامن زدند، خدای حسیب نیز جزای موفق و سزاوار عمل شانرا میدهد . ﴿النار مثوى لهم﴾

این مطلب در جای دیگری چنین توضیح شده است :

ذرهم يأكلوا و يتمتعوا و يملهم الامل فسوف يعلمون .

(سورة الحجج : ۳)

« بگذارشان، تابخورند و متعمی شوند و بخود مشغول کند شان

شېرخان-بىرى

راسە وژپل

اورى سە بىمعنە، شىئ آسمان راسەرە وژپل
بل پە وطن اور شوھەن افغان راسە وژپل

خدا يېرىدۇ نە پوهېپىمە، چى كۈم لورى تەڭە، خۇ
داسې مسافىرىم، چى هجران راسەرە وژپل

لومۇ كې كې بىندىشوى يىم پە دام كې دەصياد درېغە
مات وزىر مې وينى زور او ھۇوان راسەرە وژپل

پاپە دەھى وطن را نە، د أکوبۇ باندى سىرى يە
غىر پە راغە گىرەم بىبابان راسەرە وژپل

سرە سېلىھ او سرى لمبى، د سرو لە خواپە موبىنلىقى
شىئە تاكونە سوچى، كۆھستان راسەرە وژپل

سرى كۈولە چىلىپى د بىللىق قتل عام كسوى
مراوي شول كلوونە كەلسستان راسەرە وژپل

زركه

سره شپيلى

چې پسلىي به سپېرى؛ د بستىي بخلي کري
 د شېنۇ كدۇي به ووقۇ مەھرا تە
 بىكلى بخۇنىي به د كەلۈرمىلىنى وئى
 زېبايىي به تله د زېرونۇ تىسلا تە

*
 چې پسلىي به لەن سەر كىرە پە غاپلۇ
 و چو خانگۇ چې به راورى، نۇي پامى
 چەقىپەغۇ به ساھ پو كەن، پە بىدىيا كى
 لە جۇ، چې د شەق پە خواكى زاپى

*
 سەتا آواز بە د شپيلى پە خولە كى اوپىت
 لەكە اورى، چې پە سىين كى فرىيادونە
 نە بەمارشته، نە دىدارشته، نە كىرارشته
 نە مې بىا-بىا سوڭوئى زارە يادونە

زركه

سره شپيلى

چي پسلى به سپيره د بنتى بخلي كري
 د شپينو كدي به ووقت همرا مت
 بشكلى بخونى به د كلومبلنى وئى
 زبايي به تله د زرۇنى تىلا مت

*
 چي پسلى به لمن سره كره په غايتولى
 و چو خانگو چي به راوري، نوي مپائى
 چەق پېغۇ به ساه پونكى، پەسىدايىكى
 لکه چى، چى د شۇق په خواكى زايى

*
 ستا آواز به د شپيلى په خولەكى اوپىت
 لکه اورىي، چى په سينكى فريادونه
 نە بھارشته، نە ديدارشته، نە كىارشته
 نن مى بيا- بيا سوھوي زارپه يادونه

*

شپانه لور - په لور خوله شول، کېنديه تولې
 د کېنديو ځای تېينکونو دی نېړولي
 د بهار دخونې ځای د «شبې ماھي» دېست
 هن ورځ وي د زلمو په ويښو ولې

*
 د نیاز منو کډوې لارې، آقاره شوې
 اوس به خوک ځې، په خاتول پسي بېډياته ؟
 شنه راغونه به؛ چې پېغلي-زلمي نه وي
 له کلوبونو پك پئو و نیسي چا ته ؟

*
 اوس نه تهې، نه دې برغ د شپېلى او رم
 چې ته لارې، او د کومو شرو باز شوې ؟
 خاورو ونځښتې، که خور شوې په فضاکې
 د شپېلى خاوند، څله یو آواز شوې ؟

*
 که ژوندیهوم، که سل څلې بهار راشي
 د وطن شهیده، تا به يادو مه!
 ترکېږي ده لاندې، د دېست په سره غېنکې
 ستا د سې شپېلى نوا، به يادو مه

نیهه پیمانه

سره لاسونه یې په سپیلو توسرو لند کړي
 سره پلانونه یې نطفه کې ورته شند کړي
 د تودو وینو په بیه!
 تودې وینې ورته دندو کړي
 دا خپل تانک یې په دا خپله سینه تېر کړي
 د تودو او بوا رمان وړخنې هېر کړي
 سړی مګکولې یې منږه ته وړښکاره کړي
 بشیت یې د خیانت په تنداره کړي
 د تزویر نقاب یې لېږي کړي له مځ نه
 فلسفه یې په جهان کې آواره کړي
 سړی لښکري یې په شاکرۍ متر مسکوه
 «کړملین» یې د بد مستو هدیړه کړي
 په ګوکل یې د جهاد بیرون کړه پور ته
 د منږه نیلو خوب یې افسانه کړي
 د ژوندون شراب یې وڅکه په کوپرۍ کې
 د سو پچه هیبت یې نیهه پیمانه کړي -

از مرحوم استاد بشیر هروی سابق مدیر ترجان

ای ۰۰۰!

ای بیگ خوچهوار، ستمگر دون
کذاب و وطن فروش و ناپاگ و نبود
تو غرّه برآنی که شدی نوکر رویں
ما را نبود متین ز روس ملعون

ما شیر دلان کشور افغانیم
بر حزب رهف فروش خصم جائیم
با تکیه پ یاری خداویند بزرگ
ان کشور خویش روی را می رانیم

بیگ! تو نه مسلک و نه آئین داری
در حیله‌گری شیوه دیمین داری
ما را نتوانی بفریبی منه دروغ
ما دین داریم، اگر تو لین داری

ای روس تجاوزگر، دزد و شیطان
سودی نبود متراز خاک افغان
هر چند بود مترا سلاح ند و زور
ما راست سلاح دین و زور، امان

اھنۇڭىز

حٌاله

د يو دېر پخواين، لوئى او لوپ چئار پە خانگىكى يىوه د مىنى - محبت خاله وە، چى خلى يې پە ورپۇشىكى لاغۇندى شوي او د گەم ژروتىد پە مىندىناكى غومبىز سەرە اوپىل شوي وو .

خاله د چئار پە داسى خاي كى يىنى شعىر وە چى دلوپۇ خانگىكى پە پىناه كى مىتر دېپىرە حدد دلىپۇن با دونى او مىتق سېلىپۇ لە مىرغلۇنۇ خەنە پە امن وە تىندو با دونى بە د وېنە درىستې خانگىكى سەرە ووھە او دېپىر جىڭ شاباخونە بە يې م زەنكىتە راتىتە كىرپ، خۇ پە خاله يې دېپىس وس نەرسىدە، خاله پە امن خاي كى واقع وو .

پە ونە كى دېرى نورى خالى م وې، چى كە بە بىسيا وې - كەلە ورافى ، كەلە بە با دونۇ راغۇن قېلى وې - كەلە بە بىسا لە سە جورپىدى كە م دەھۇنۇرەو اكتىرخالو جورپىت مىر دەغى خالى بشكلى او تىنلە و، خۇ د دې خالى مرغافان د موقعت

په انتخاب کي دېر زيرله او دوړ بدين معلوميدل .
 نوری خالی د چنچنۍ، کويترو او بشارو ګامې وي، د دي
 خالی مرغان لا بشپړ ما شومانو نه پېژاندل . خو خلی په تېرو ګونډ
 کي شوځ او بېيلی ماشومان ورختلي وو چې خاله ولوقې، خو د
 مرغانو تېرو مبنوکو او قوي منکولو بېرته په ژړ راکوز کري وو .
 همه ورڅو بیا خوک ماشومان ورختلي وو چې خاله طوطي د خالی
 مرغانو په ځوننه ورگربنلي او سترګي ور ژروبلي کري وي، ماشومان
 په چېغو - سورو راکوز شوله، خو د دوى نفرو ماشوم فطرتى
 ملکرو خاله له ليري په ليندو وویشتله، خاله په وراثه کړه او
 په خاله کي پېلات چوچوقي په په دېرې پېرسى ووژل .

مرغان ظاهرًا والقتل خود لري تلو اراده په نه لره تر هاغني ونـ
 را پورې د ليندي خاوند افق ته په وار ڪوت چو د څيلو بچراغنې تر په
 واخلي او بیا بېرته وراثه خاله په همه چخوانی ځای کي جوړه کري . د اخـ
 دوى ته له دېرې وختونو د دوى له پخوانو نسلونو ور پاته وو له دې ځایه
 په نړه نه مشو اخیستا، د اسي بنکار پده چه په ټینګه په پتېلې ده چـ
 بیا به څله خاله دلته جوري او د لته به اوسي .

يو جهاز دیده بوره ا په لاره تېرې د چې پا رلته وویل (عقل سليم)
 په بولی . عقل سليم، بایا ما شومانو ته وویل :- هلاکو ! گورئ نوری
 لوپه هم دېرې دی، په ځای بېسخایه ټېښې مه ولئه هسي نه چې په لري
 شر ولوپه دې آزاره هنځانو خالی مه ولائی په د غز خالو کي هم ستاسو
 په شان د ژړوند په تمه تڼکي زړونه د هو سوبو په انتخاب غورزې .
 (پاڼې په ۹۶ په ځګړۍ)

بارتری تجارت

شريف خان دېب هوشيار ، تجربه کار اما په عين حال کي
دېر سخت او په روپو مین سړي و ، د پيسې - پيسې حساب به
ي کاوه او په اصطلاح غران ته به يې اوه غوټه وراچوله .
شريف خان ته د روپيوهيني د سپا دېر بنه چلونه ورسنولي
وو له هرڅه به يې خانها یوځه سپمول . خو ماشومان يې لادسپا
په خوند نه وو پوه شوي ، هېښه به يې له ده خخه جېب خوش
غوبست ، چې دې غوبستې به دېس خوراوه .
يوه ورڅه يې فکر وکړ، چې باید داسي یوه لار وعوېي
چې هم يې تاولن نه وي شوې - هم ماشومان قانع کنري وي
د ده مېټکر فکر چې هر غوټه خلاصولای شو، داغوټه هم
ورته نتر دېر و ترې پاته به شفه .
سبا ته چې بیا زامن ورنه پيسې غوبستې ، ده ورته ووبل
موږ هم یو وخت واره وو ، موږ به هم له پلرونو جېب خرڅ
غوبست ، ستاسي په ضرورت بشه پوهېنم ؟ نه به تاسو ته

خرشی درکرم ، خو گورئی باید پیسې سې خشتې کړئ ، مثلاً نه پوهنډم چې تاسوبه ورباندې چارمغز ولڅو او بیا به د کوڅي په خاورو - دورو کې له نه موږ پېښې ماشومانو سرو ورباندې چارمغز بازي کوي او خپل غوزان به احمقانه په پردو ماشومانو بایلو او سپېره حخونه او سپېره لاسونه به بېړته راورۍ .

زه به د پیسو په ځای چې دوکاندلن پې په لکۍ دنه وړي هر د وړخ د یو - یوه غران غوزان راورډ خو شرڅه مېښې پې دا وي چې لوښه به له ما سره کوټه .

ماشومانو ورسنه ومنله ، شریف خان د یوې روپه غوزان راورډ ، په دوې یې ووېشک بیاپی چې لوښه ورسنه شروع کړه ، څېعاً دی لوښه سړۍ و ، دوېره موده یې بشایي دا لوښې کړۍ وې په پنځه ملتنه کې یې له دوازرو وکړل ، چې کتلي چارمغز پې وساتل په خپل کارپې لار ، سبا او بله وړخ یې بشایا دا لوښه ورسنه کوله ، ترهه ده ددوی په سترګو لاسونه ور اینېي وو او په هفه خو دانو عاريتي غزناني به یې بشایا - بشایا غولول خو چې غوزان له دېرو ويستلوا یو په بل پېښې مات شول ، ماشومان خومیاشتې د پلار په لطف تش په توره خوبن وو ، دوې فکر کاوه چې پخوابه موپلار په هفتنه کې یو - یوه غران نه راکاوه او س دا دی د وړیجې د یو - یوه غران غوزان راکوي او بله لا دا چې له دې لوښې مو منعه کوي هم نه ، بلکې په خپله یې نه سره کوي .

امید دراز ، بعد خواهند دانست » .

مچنان می آید :

و اذا من انسان ضر دعا ربہ منیب الیه شم اذا خوله
نعة منه نسی ما کان یدعوا الیه من قبل وجعل اللہ اندادا

لیفضل عن سبیله قل تمع بکفرک قلیلاً انک من اعجوب النار .

(سورة الزمر : ۸)

« وچون برسد آدمی را ربی (به کمک) بخواهد پروردگارش را
منیب بسویش - باز چون عطا کند ش نعمتی از نزد خود فراموش
کند کسی را که بسوی او قبل ازین دعا میکرد و مقرر کند برای
خدا هتایانی تاگمراه کند از راه خدا بگو اندکی به کفر خود
بهم مند باش - حققا تو از اهل دوزخی » .

و کاین من قریة هی اشد قوة من قریتک الی اخرجتك
اھلکتکم فلا ناصر لھم .

(سورة محمد : ۱۳)

« ویسا از قریه ها که مسحکتم بودند از لحاظ نیرومندی و
قوت ، نسبت به اهل قریه تو که اخراجت کردند ، هلاک شان
کردیم پس نبود نامری برای آنان » .

خدای طی این آیه ، از یک سو افراد مؤمن را مطمئن که
از ظاهر نیرومند دشمن بیم نداشتند متعقین باشند که سراپاها م
همه این نیروهای گوناگون کفر در برابر قوت مسحکم و شکست نایپذیر
ایمان ، از ه متلاشی خواهد شد ، از سوی دیگر به کسانیکه به

شريف خان دا شان د پر ابتکارات لول او د سپها له پاره یې
د پرسنه نگر کاوه، چې داي پي یوه نمونه وه.
خوبن ته به د شريف خان دغه گتني او سپا ته پلانقنه
جو هر ول عجيب بنکاري دل، خو چې گله مو د رو سانو سره
د « بازاری تجارت » د ترکاسي لاندې نيم کاسي او په هره معامله
کې د دوي گتني او زموږ زیان ولیدنود شريف خان اعمال راته
منتفی او د وخت په تقاضا برابن بنکاره شول.

باری تجارت یعنی د شريف خان لو به له زامن سره، هر خم
در وس لمنی ته اچوی او د تری خوبن لام باید واوسی.
رسو سان خپلو دوستانو ته وايي: د کاپیتانستانو ژبه
انسان مسحوسوي باید د دوي خبرو ته غونه نه کپسند
شي، په خوبن ژبه مو تېربا سی او گته درسته کوي، آزاد تجارت
د امپریالستانو په گته وئي، په بازاری تجارت کې به ستا ستو
هم پس ده خوندې وي، هم منافع :

عیناً نکه شريف خان چې به زامن ته ويل؛ چې: پام کوئی
مسې نه چې د کوشچې في شريعي ماشومان درسته غوزات نه وکتني
له ما سره لو به کوئی نه په خاورو سپېره یې لست نه به
در سره تکي صعبې کي کيني.

په عمل کې د رو سانو حرص د هر کاپیتانست تحرص
د پس دی او سترګي یې په هېڅ هم نه مرپېړي، له موږ به یې
پنډه، زغن، کنځلې، یوڅه بلڅه په نازله ېکه واخیستل، په

مقابل کی بے یہ کلوشی، صابون، گوگر، چیت، غلالین او یوش بل خم راکٹ چی اکثر بے یہ سازموں د خپلو پیداوارو د ودی ہنہ نیولہ، لکھ گوگر، صابون او ہیئنی منسوجات او بیا بهم دخلو واقعی احتیاجات د خرید له پاره نفرو هبوا دینو ته اپ وو۔

دوی په ہیپو موادر دو کی مرستہ ہم کوی، یعنی په دپس او بندہ پور او لیپن سود دپس وسلہ ہیپو هبوا دینو ته ورکوی، خو په خوا کی یہ باید د وسلو د سماست عال له پاره په زرگوینو خالی ذہنیہ خوانان د دوی لمن ته وغورزوں شی او تعلیم و تربیہ یہ د دوی په هبوا د کی د دوی په ذریعہ وشی چی ہیما د دوی نوکران او د دوی تالی خت لویپری، په دی توکہ حسر و ورسو د خپل دوست هبوا د شتمنی دبارتی تھارت په نوم ور خخھ تولہ کری او د دوستی او مرستی په عنوان چل نظریات پکی خپارہ کری، خو چی د دوی په قول یعنی او ذہنی شرایط یوچی خویز کہ کو دتا ته مساعد او یو آزاد اولس د خپل غلامی په سلسہ کی بنکیل کری۔

مومن د روسانو د بارت دپری کر شی لیدلی دی چی یادوں یہ دپس حوصلہ غواری د مثال په توکہ بے دبارتی تھارت یوہ سمنہ و راست د کر و:

د افغانستان د پاخمری د سمنتو د فابریکی حصوں دپر په زرہ پوری و ہر چا ته دا معلومہ وہ چی افغانی سمنتی مت دپس خارجی سمنتو یو په دوہ بنہ دی، روسانو

مغوته م سترگی خری او په بارتري تجارت کي چي په زرگونیق تنه سمنت له مو奔 نه ددوستاقو په مناخ (په دې
تیته بیه) واخیستل، خو چي کله^{ستونه} مو奔 خل احتیاج،
حسوس شولنو په دوهچنده بیه په هفوکی خورف کې
سرفی سیمنت راماندی خیخ شول.

بېرته پاته هبولدوته خه لري؟ خام مواد، خام مواد
د هرچا په بنه وړئي او درسته نريه ورته ضرورت لري
خوکه به یې زعوب هرڅه اخیستل، هرڅه ته یې بازار درلود
خودوي به په مقابل کې دې هفه ته زاکوله چي زعوبن به لین
ضرورت هم نه و ورته.

په آزاد تجارت کې چي مال و پلوري، په بدل کې به یې د
خپل خوبنې مال واخلي، اما په بارتري تجارت کې به چي ته هر-
هرڅه وړیاندی خرڅوی، د مقابل لوري به هم هر- هرڅه اخلي
چي هبعا دا لوبه همپشه د مشري یعنې شریف خان په ګټه ده
غوزلن به دده په لمن کې پریوزي او تشن په توره به یې لا
دواګکو، هم یې.

کتاب

اور پوري شو! ...

د سپهدي د اوسر له «اور توينه» بله داسي لمبه بله شوه، چې د کسات تيزني يې له خيبر واوښته او آن د آمو تر موسو گو رسيدلي گوندي په خپل واړه ځڅش د «اذالهار مجرت» ترجماني کوي.

افغاني ادب به د «سپهدي» جملې د احسان هېږد کړي، چې د مجرت په دې تکنو شرایطو کې يې هم د حماشو انتلاي خزاغ تندیدو ته پرېښود، او د تېلو پرخای يې د نړۍ وړکړي.

«اور پوري شو»، د بوللو د هغه کتاب نوم دي، چې په دې بشکلې جيبي کچه د سپهدي جملې د ادارې په کړاو له چاپه سراوې دی، د هبولاد د مشهور و شاعرانو-پسلۍ، رفيع، غيرت او ... په هماغه یو ردیف او قافیه دا مشاعره استقبال کړي، او پنکلې قصتا په پري نېټکلې دي، شعرونه د شاعرانو د نومونو له مخې په الغبائي ترتیب سواړل شوي، خو بايد پاڼه نه شي چې دویم څل د پسلۍ هیب نوم او قصیده په هډي مطلع د کتاب په آخرکې بیا ساړل شوي، چې دا په د قصیدې پاڼې برخه ده، او که د تبرکه لپاره دده د شاعرانه بنديکه او یا په اوږدو ادبی خدمتونو فال نیول دي، چې دا ن

په هم په آرام نه دی پرې اینې .

د کتاب د تربون تهدیه د وحشت په اور کې سویو شمیدانو
ته ده، چې د محتوى په شوندو یې د «جمید بابا» دا شعر زمزمه
کړي :

ای د عشق په اور کې سویو پتکانو ...

سریزه پرې د زورور قلم خاوند فاصل ورور محمدآصف، صيم، صib
ليکلې، چې د ثې سېچلتیا، تحقیق او خوبندي سري ته د پښتونشر
خدای پېنلي استاذان « راحت » او « الفت » یادوي .

د روسي داره ماسو د نه سریتوب په ثبوت کې یې د
نظامی ګنجوی (۵۳۵ - ۵۹۹ ق) له سکندر نامې حسب حال دوه شعرونه
داوسري، چې زه یې هم ډاڅلم :

ز روسي ځوید کسی مردمى

که جز گوهری نیستش ز آدمى

همه رهستان اند چو ټرگ و شیر

بغوان نا د لیشد و برخون دلیر

ورپې پې په دې ادبی ژبه د افغانانو د مقدس جهاد تیئنېت او
د شوهیدلیو د شمنانو هر ګه بشوییدنه یاده کړي، بیا یې په قصیده
لنډه څېښه ليکلې او په هندي ارجښت یې غویدلی دی، دی واړي چې
زهوبين څوانو ليکوالو کلاسيک پولې سترولي دي او د دې بغاوت د
استشهاد لپاره یې له ادبی تاریخه خو مثالونه هم ساوري دی، موږ
د صيم صib له دې خبرې سره موافق یو، خو بايد دومنه عرف وکړو

چې د قصیدو پنځایره چې ترڅو په دربار کې خشیدله هدا جامی پې په غاړه وي، او چې له درباره تښتیلې ده، بیاپی نو کلاسیک ادب هم په مندرت سره د دې قیوداتو خیال ساتلي دی -

د صميم صيېب په لشاده او جامعه ليکنه کې نه پوهېږو و دا صريعت
وله نه دی شوي، چې د دې مشاعري تاداو چا کېښود او لوړۍ له
لمبه (مطلع) له کومه خوبزنه پورته شوي ده، څکه دا کتاب د چهاره
یوه اړخښستاکه پاڼګه ده، او ادب پوهان به پري سبا له خېښې کوي.
خو لکه چې د کتاب ورسوستی پس ېکن لیک عذر و پاښدي کوي، چې
هه لوړۍ هڅه سل په سلو کې پخنه او پې عیبه نه وي، او یا د
پخنو خلکو خبره هېڅ اشر له تنقیده او چت نه وي؛ دا به هم پري
ور وټپو، خو له ټپولو لوړۍ اجانه راکړې چې خپلې د تحسین او
داد منذرافي د غښت صيېب لانډې شعر ته ورسکرم او له لوړۍ خنډي
نه د دغې اسرافيلی شپېلې پوکول په هدا سې جدت او هټون
شاعرانه تعهد غواړم -

غصه په دې راغله چې شه ولې مکروه یاپې شوم

د شهادت مبارېکه نوم چې مې په ورسو پوچې سو

سره له دې، چې د دې مشاعري د طرڅي ټافیه مېتذله ده او د کسر د
نیم بیتی د نیم نه لپه کمه برخه پې ردیف نیوې؛ بیاپی هم زموږ څنې
شاعران ورونه له عملې نه پوره نه دې وستلي - فکر ترې په فن دو مره
تسلط پیداکړي، چې د فن پرې بېخ-ولې او فکرم دو مره عاميانه دی
چې د عوامي سادګه د کشش او پرتو درې ک پکې نه لکي.

هدا ران په دې جموعه کې د پېرسلي صېب قصاید د دې په
ستاینې ور دی منظرکشی، غتیل یا فکس یې تېغالي، تأثر یې سوچنده
او درد ناگه، او لفظي-معنوی او ډنه یې دې په پېرخای کارولې ده.
بله د پاملر یې ور نکته چې په جموعي حیثیت په دې قصایدو کې
لدل کېنې، هغه قه طبت او ثا اميدې ده، چې په هرڅه او ټن
پهورې شوی دی -

دې کې شک نشته چې برسي سړیانه . په د خود خپل
زور عادت سره سم هرڅه ته اوږ اچول، خو موږن هم هداسې
نه یو ناست، او د لوړی خدائی په فضل چې هرڅنګه وي، افغانستان به
پهديمه کېږي، نو د یوه متعهد او ګروهت شاعر لپاره د داسې
شعر ونځ ویل د مجاهد او مبارز ملت د جذباتو خون اخيتل دي.
له ستر خښتنه؟ غولرم خترم پېرسلي صېب به د خپل زړه د
سپیدو په چوولو د افغانستان د سپینت سبا په هيله هداسې
نور لمرونه و څلوي - آمين -

۱۳۶۸، ۵، ۲۶

حالة: د ۸۷ مې پاڼي

دوی هم ژوندي ساري دي - ژونند غواړي او د ژونند حق
لري، دېس وحشت دی چې خوک د بدل چا د آرزومن زبه
په آواز نه پوهينې او په تېرو او کاڼق حواب ورکوي . خو
ښيلو ماشومانو د بابا په بديسه پهورې هم وختندل وکوره
چې انجام یې خه شي؟

Monthly

SPEDE

کہ پادشاہ درست جھان یم

غلام ستا ماہ تابان یم

لوی احمد شاد بیبا

کہ ہر خوبی پھر درود مم

آخر بامی خر نہ زان یم

قوت و نیروه، فسیبند شان مغزور و فریفته‌اند و با توصل به آن در برابر دعوت پیامبران (علیهم السلام) قرار گرفته‌اند اخطار می‌کنند که اسلام شما بیشتر از شما قوی و نیرومند بودند، ولی در نتیجه هالفت و عناد به این دعوت برق بـه هلاکت و تباہی حکوم شدند، و یاوری برای هنات از عاقبت شوم و هنـم خود نداشتند، یعنی اقام اسبق به همه ظواهر نیرومند و قوی نتوانستند با اعمال قوه و فشار و تهدید و ارغاب جلو نهضت را سد کنند، این مطلب در آیات متعدد قرآن به خوبی تذکر رفته است که با صراحت روشن می‌سازد که دشمن با وجود بکار بستن وسایل و ذرائع ناروا و ناجائز و با وجود بکار گرفتن امکانات و نیروهای گوناگون، قادر به جلوگیری از پیروزی نهضت نشده است؛ همه این وسائل و ذرائع، که در اختیار هواداران باطل بوده در مقابله با حق پرستان بـی اثر مانده است.

چنانچه قرآن می‌فرماید :

او لم يسرموا في الارض فينتظروا كيـف كان عاقبة الذين كانوا
من قبلهم - كانوا هم اشد منهم قوة و اثـارا في الارض فاخذـم الله
بـذنوبـهم - و ما كان لهم من الله من واق - ذلك بـاـنـهـمـ كانتـ تـائـيمـ
رسـلـهـ بالـبيـنـتـ فـكـفـرـواـ فـاخـذـهـمـ اللهـ انهـ قـويـ شـدـيدـ العـقـابـ .

(سورة المؤمن : ۲۱-۲۲)

« آیا در زمین سیل نکردند تا بگویند که عاقبت آنانکه قبل از ایشان بودند چگونه بود، (درحالیکه) آنها در قوت و از لحاظ تمدن، نسبت به اینان شدیدتر بودند، پس خداوند بناد بر جویم شان آنها

میاشتني ادیت مجله

لندن

(۱۲)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اللّٰهُ وَلِلّٰهِ الْحُكْمُ هُوَ أَعْلَمُ
النَّورٌ هُوَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلَى عِنْهُمُ الطَّاغُوتُ
يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النَّورِ إِلَى الظُّلْمَةِ وَأُولَئِكَ
أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَلِدُونَ

سورة البقرة آية ٢٥٧

وجه اشتراك سالمند :

در امریکا - ٣٠ دالرس

در اسروپا - ٢٥ "

در پاکستان - ٦٠ روپیہ

شش ماہد :

نصف قیمت

بانک حساب :

ا لـ ا شـ مـ بـ اـ نـ کـ - حـ بـ هـ اـ سـ کـ هـ بـ رـ بـ اـ نـ
اـ کـ اـ وـ نـ تـ نـ سـ نـ (٥٤٤)